

Edukashon

Formashon

Informashon

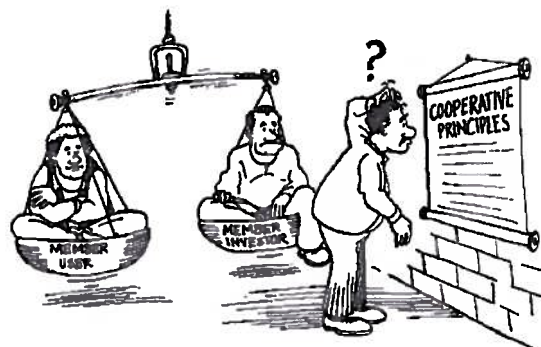
Relato Anual 2014

Pater Euwensweg 7 | P.O. Box 497 | Email: info@acu.cw | Phone: +5999 434 7100 | Fax: +5999 462-7087

Edukashon, Formashon i Informashon,...E prinsipio kooperativista number 5.

Kooperativanan rònt mundu ta brinda su sosionan, miembro di órganonan statuario, gerensia i empleadonan e oportunitat di eduká nan mes i asina kontribuí di un forma efikas na desaroyo di nan Kooperativa. Tambe kooperativanan ta informá públiko en general , espesialmente hóbennan i lidernan di organisashonnan di e benefisionan di kooperashon asina aportá na kresementu di e movimentu. Ta ser bisá ku kooperashon ta un movimentu ekonómiko ku ta

uza aktividatnan edukashonal pero tambe ku kooperashon ta un movimentu edukashonal ku ta uza aktividatnan ekonómiko. Na hopi okashon hende ta uza e prinsipionan di demokrasia pa distinguí kooperativa for di otro tipo di organisashon. Pero e pregunta importante ta, kon fuerte demokrasia ta si esnan envolví NO ta wòrdu eduká òf informá?

Tur e 7 prinsipionan ta mesun importante i ta komplementá otro. Sinembargo e prinsipio Edukashon, Formashon i Informashon ta hunga un ròl hopi importante den e mundu di kooperativista. Honestidat, transparensia i un mente habrí ta e tres aspektonan ku ta alimentá e karakter demokrátiko di un kooperativa. Naturalmente esakinan ta yuda transmití e kapasidat ku e miembronan tin pa hiba un kòntrol ekonómiko.

E prinsipio number 5 ta reflehá e kompromiso vital ku un kooperativa tin ku edukashon. Den transkurso di añanan a agregá algun aspekto na e prinsipio aki di forma ku hóbennan i lidernan tambe ta ser envolví i ta ser informá tokante e historia i benefisionan di kooperativa. E motibu di e transformashon di e prinsipio aki ta debí ku den pasado tabata tin e persepsion ku e movimentu koperativista ta limitá su futuro dor di ignorá hóbennan i no duna suficiente informashon tokante e balornan agregá i propósito di e movimentu. E aspekto di formashon den un kooperativa mester ta su mekanismo, p'esei kada empleado mester tin bon konosementu di e industria den kual nan ta laborá i tambe di e historia di e movimentu koperativista.

Mas aleu, informashon ta vital pa mantené e transparensia pa asina miembronan di e kooperativa por tuma desishonnan korekto. Den otro sektornan esaki ta diferente, pero den e mundu di kooperativa kada miembro mester tin aksesu na tur informashon ku e ta konsiderá importante pa e por komprondé kon e kooperativa tin funshoná.

Aunke tur e 7 prinsipionan ta traha huntu den union i ta komplementá otro, e ròl prinsipal di Edukashon, Formashon i Informashon ta pa desaroyá e komprondementu di e miembronan i laga nan krese komo ser humano. Na prinsipio, un miembro por tin un aktitut di “niun hende no ta doño di mi ni di mi plaka” , pero atraves di edukashon i aksesu na informashon, e miembro ei lo komprondé e prinsipionan di e organisashon úniko na kual e ta pertenesé i kon e organisashon aki ta konektá ku organisashonnan similar sea den e mesun pais, region òf kontinente. Un kompromiso fuerte ku e prinsipio aki ta mantené e spiritu kooperativista sólido i bibu. Ademas un forsa di labor kapasitá, informá i eduká ta e mihó propaganda pa kualkier cooperativa. Pa e empleadonan di un cooperativa, e aspektonan aki ta fundamental pa desaroyá e kompromiso i solidaridat ku e organisashon. Ningun di e prinsipionan di cooperativa ta mas importante ku otro, pero Edukashon, Formashon i Informashon definitivamente ta e liña fini ku ta konektá tur sobra ku otro.

My credit union has employed, trained, and developed hard-working people in our community for generations. That matters.
- Marilyn

Edukashon

Formashon

Informashon

Geconsolideerde Financiele Rapportage
Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie

ACU

ACU en Fundashon Aseguros ACU 2014

Kontenido

- Introdukshon di Presidente**
- Relato anual general di Bestür**
- Relato anual di Komishon di Krédito**
- Relato anual di Konseho di Supervishon**
- Relato anual finansiero di Bestür “Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU”**
  - Geconsolideerde balans per 31 december 2014
  - Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar eindigend op 31 december 2014
  - Geconsolideerd mutatie overzicht van het eigen vermogen over het boekjaar eindigend op 31 december 2014
  - Geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar eindigend op 31 december 2014
  - Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar eindigend op 31 december 2014
  - Controleverklaring van de onafhankelijke Accountant

Edukashon

Formashon

Informashon

Relato Anual 2014
Introdukshon di Presidente

ACU

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie

Apresiabel sosionan di A.C.U.

Na promé lugá mi kier gradisí tur sosio di nos kooperativa pa nan sosten i aporte durante 2014. Ku kada un sosio a duna na nan kooperativa di spar i krédito.

Sin boso apoyo nos organisashon lo no por a sigui krese i bira asina eksitoso.

Esaki únikamente por a keda realisá pasobra nos sosionan a komprondé ku nos tur mester kontribuí na fortifikashon di nos fundeshi, pa asina nos kada un por bai dilanti i al final nos tur por progresá huntú.

Nos ilustre pionero mgr. dr. Amado Römer, qepd, no pornada a splika i demostrá nos atraves di nos prinsipionan Kristian, ku ta “E Hende” ta i ta keda sentral.

Yudando otro nos lo yuda nos mes i asina krea e kadena ku kual nos lo forma e solidarismo den nos kas, den nos famia, den kooperativa i den nos Pais.

Di e forma aki nos sosiedat lo keda reforsá i por krea e base fuerte pa elevá i rekonstruí nos paisnan den un direkshon di amor i prosperidat kompartí.

E último añanan kooperativanan en general i ACU en partikular a ekspandé nan organisashon, kreando oportunitat pa tur nan sosionan, di modo ku por a sirbi nos sosionan ku mas posibilidat di logra kumpli ku nos sosionan.

Mester admití ku no opstante tur e esfuersonan ku tur nos kooperativanan ta hasi, no tur biaha e metanan ta keda alkansá, pa motibunan aheno di alkanse.

Durante seshonnan Plenario ku nos Konseho di Supervishon, Komishon di Krédito, Gerensia i mèneditjnan a hiba huntú ku Direktiva, a deliberá riba ideanan nobo i senarionan efektivu, i diferente akshonnan lo keda introdusí pa elevá kalidat i efektividat di nos sistema di operashon general, un trato adekú i honesto pa nos empleadonan i formashon i edukashon kontinuo na tur nivel den nos organisashon.

Ta na nos pa konhuntamente komo e gran Famia pa den union i ku trabou dediká nos engrandesé nos amor den e direkshon korekto pa huntú nos por sigui yuda nos famianan, nos yunan, nos mes i pa nos paisnan prosperá.

Ku gran amor kooperativista, boso sirbidó,

*Franklyn Vicario
Presidente.*

Edukashon

Formashon

Informashon

Relato Anual 2014
Relato Anual General di Bestür

ACU

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie

Relato anual general di Bestür

Bestür di ACU konforme artíkulo 30 di Estatutonan di ACU ta presentá e Relato Anual riba aña 2014 konsolidá di ACU i FAA. Bestür alabes ta duna relato di su maneho hibá di yanüari 2014 pa desèmber 2014. Den e relato aki Bestür ta trese tur e puntonan dilanti ku a karakterisá e maneho hibá durante e periodo ariba menshoná pa ku e organisashonnan di ACU i FAA.

Promé ku Reunion General di dia 25 di mei 2014 kaminda a keda tratá e Relato Anual kombiná di ACU i FAA riba aña 2013, Bestür tabata formá pa e siguiente personanan:

Sr. F. Vicario	Presidente
Sra. Mr. R. Larmonie-Cecilia	Sekretario
Sr. R. Minguel	Tesorero
Sr. Ir. Gillion G. de Palm	Visepresidente
Sra. Mr. O. Plate	2 ^{do} Sekretario
Sr. G. Rojer jr. Msc Bsc	2 ^{do} Tesorero
Sr. D. Maarten	Komisario (a fayesé 21-4-2014)
Sr. G. Winklaar	Komisario
Sra. R. Koko	Komisario
Sr. F. Jonis	Komisario (entrante 5-5-2014)

Despues di Reunion General di dia 1 di yüni 2014 konforme artíkulo 30A di Statüt di ACU kaminda elekshonnan statutarío konforme Statüt a tuma lugá, e puestonan den Bestür a keda repartí di siguiente forma:

Sr. F. Vicario	Presidente
Sra. Mr. R. Larmonie-Cecilia	Sekretario (te ku 25-8-2014)
Sr. K. Martis LL.M.	Sekretario (entrante 28-8-2014)
Sr. R. Minguel	Tesorero
Sr. Ir. Gillion G. de Palm	Visepresidente
Sra. Mr. O. Plate	2 ^{do} Sekretario
Sr. G. Rojer jr. Msc Bsc	2 ^{do} Tesorero
Sr. G. Winklaar	Komisario
Sra. R. Koko	Komisario
Sr. A. Davelaar MBA	Komisario

Konforme stipulashonnan den nos Statüt, Reglamentu Doméstiko i stipulashonnan den e “Reglamentu pa Reunionnan di Bestür di ACU”, Direktiva diario di ACU i Bestür di ACU mester a reuní mínimo 1 biaha den 2 siman. Pa atendé i keda al tantu di progreso di vários trabou i asuntunan di nos organisashon Direktiva diario i Bestür mester a reuní por lo ménos 2 bia pa siman. Den e periodo aki básikamente Bestür a konsentrá su mes riba e siguiente áreanan:

1. Maneho General

Durante e periodo yanüari 2014 pa desèmber 2014 Bestür di ACU a funshoná konforme reglanan establese di nos organisashon. Kaminda nos Statüt i/o Reglamentu Doméstiko ta preskribí Bestür a hasi e konsulta i deliberashonnan nesesarío ku e otro Órganonan Statutarío di ACU pa haña e aprobáshon o konsenso statutarío nesesarío.

Trabounan di Bestür a konsentrá nan mes mas tantu riba ehekushon di e maneho general di ACU.

Den e periodo di yanüari pa desèmber 2014 Bestür a sigui pone atenshon èkstra na amplia i optimalisá servisio na sosionan. Den esaki por bisa ku hopi atenshon a keda duna na “upgrading” di e personal, i tumamentu di personal kalifiká den servisio pa e diferente vakaturanan na e diferente departamentunan di ACU.

2. “Plan Stratégiko”

Na 2013 “Plan Stratégiko 2013- 2015” a keda akseptá dor di Bestür. Den e plan aki a stipulá e direkshon di ACU pa loke ta e periodo 2013 – 2015 a base di un vishon i mishon pa nos organisashon. Bestür a hiba un maneho konforme e “Plan strategiko” aki den 2013. Bestür huntu ku gerensia a fiha e puntonan di salida pa e “Plan Stratégiko 2013 – 2015” di ACU, ku atenshon spesial riba e aspekto pa amplia miembresia i servisio na sosionan i ku e “Plan Stratégiko 2013 – 2015” mester bira e ‘buki di instrukshon’ mas importante pa loke ta trata direkshon di maneho, introdukshon di medidanan, realisashon di proyektonan i resultado di operashonnan pa organisashon di ACU pa añanan 2013, 2014 i 2015.

Organisashon/“Governance”

3. Drentamentu na vigor di Reglamentu Doméstiko

Den 2014 Bestür, despues ku yüni 2013 Reunion General Ekstraordinario di ACU a akseptá un “Reglamentu Doméstiko” nobo di ACU, i despues ku a “tende” i a risibí komentario di Konseho di Supervishon di ACU pa esaki, konforme artíkulo 44 di e “Reglamentu Doméstiko”, a disidí ku dia 1 di febrüari 2014 e “Reglamentu Doméstiko” nobo di ACU a drehta na vigor pa e organisashon di ACU.

4. Kambio di akountent eksterno di ACU

Den 2014 Bestür, tumando nota di e desishon di Konseho di Supervishon di ACU pa kambia e akountent eksterno di ACU, a tuma e pasonan nesesario pa ku e cambio aki di akountent eksterno di ACU, e.o. manda pidi Banko Sentral pèmit pa e cambio di akountent eksterno di ACU konforme artíkulo 24 di LTBK PB 1994 nr. 4.

5. FAA: “Komishon estudio di faktibilidat” di ACU/FAA

Den 2014 Bestür a sigui atendé ku “Komishon estudio di faktibilidat” di ACU/FAA den e asunto pa yega na un posibel alternativa kon por bai realisá e idea original di ACU pa brinda un servisio kompleto na sosionan di ACU den kaso di entiero di nan mes i di nan famia. E komishon ta tin e tarea pa hasi e estudio di faktibilidat i pa bin ku kriterionan kon ACU/FAA mes lo por bai sigurá fianza i akshon di sosionan di ACU i tambe brinda e posibilidat pa será otro seguronan. Bestür ta spera di pronto yega na un alternativa konkreto kon ta realisá e idea original di ACU pa brinda un servisio kompleto na sosionan di ACU den kaso di entiero di nan mes i di nan famia.

6. “Plannan di Maneho” di ACU

Den 2014 diferente “Plannan di Maneho di ACU” a keda tratá i aprobá dor di Bestür pa esakinan keda implementá i ehikutá den organisashon di ACU kual nan ta “Plan di Maneho di Integridat di ACU” pa loke ta normanan di integridat pa organisashon di ACU, “Plan di Maneho di Media Sosial di ACU” pa loke ta normanan pa media sosial den organisashon di ACU, “Plan di Maneho Departamentu ICT ACU” pa loke ta normanan pa departamentu ICT di ACU, “Plan di Maneho di Informashon di Seguridat ACU” pa loke ta normanan pa ku informashon di seguridat den organisashon di ACU, “Plan di Informashon di Seguridat ACU” pa loke ta normanan pa ku informashon di seguridat den organisashon di ACU i “Maneho di Kobransa 2014-2016” di ACU.

7. Instalashon di Komishon pa revisá Polítika di Fiansa di ACU

Bestür, konsiderando ku ta deseabel pa laga revisá e “Polítika di Fiansa” eksistente di ACU, na novèmber 2014 a instalá un “Komishon Revishon di Polítika di Fiansa ACU 2014” ku e tarea pa mas pronto posibel hasi un revishon di e “Polítika di Fiansa” eksistente di ACU i entregá na Bestür di ACU pa tratamentu i posibel aprobashon un kònsèpt “Polítika di Fiansa” nobo pa organisashon di ACU ku ta na interes di e nesesidatnan sosial, ekonómiko i finansiero di e sosionan.

Tambe teniendo kuenta ku introdukshon dia 1 di mei 2015 di stipulashonnan di CBCS pa restringí ekseso di fiamentu dor di institutonan finansiero lokal na esakinan su kliente- i sosionan, lo mester trese adaptashonnan den e “Polítika di Fiansa” eksistente di ACU.

Finansa

8. “Presupuesto 2015”

“Presupuesto 2015” a keda trahá teniendo kuenta ku e “Plan strategiko 2013- 2015”, den estrecho entendimentu ku gerensia di ACU, un ke otro teniendo kuenta ku espektativa i pronóstikonan pa aña 2015. Ta asina ku a base di e “Presupuesto 2015” gerensia mester hiba un maneho finansiero responsabel pa loke ta trata gastu i entradanan pa organisashon di ACU. Pa ahustá o subi sumanan presupuestá i tambe kaminda aprobashon di Bestür ta rekerí conforme “Reglamentu di gerensia”, pa utilisá sumanan presupuestá, gerensia mester pidi aprobashon di esaki delantá serka Bestür di ACU.

9. “Debe Atrasá”

Den 2014 Bestür huntu ku gerensia a sigui atendé e asunto di kresementu di debe atrasá debidamente. E “Delinquency Ratio” den 2014 a baha te **3%** kompará ku 2013 kual tabata **3.7%**. Konforme Banko Sentral di Kòrsou i Sint Maarten esaki por ta maksimal 5%. Intenshon di Bestür ta pa keda atendé e fenómeno di “Debe Atrasá” ku mesun seriedat i determinashon ku esaki a sosodé den 2014, pa asina sigui baha e debenan atrasá te na un mínimo.

10. Balansa

A base di un maneho responsabel Bestür a logra pa e balansa total di nos organisashon a krese mas ku **275** mion florin. Esaki ta un kresementu di **21.7%** kompará ku 2013. Pa loke ta fiansanar, den 2014 nos portafolio di fiansa a krese ku algu mas ku **35** mion florin, loke ta representá un kresementu di **19.3%** kompará ku 2013 pa loke ta fiansanar aprobá. Huntu ku un oumento di **17.3%** na depósito di sosionan, un akshon total di sosionan di **92** mion florin, ku ta nifiká un kresementu di **10.1%** kompará ku 2013. Bestür ta di opinion ku ketu bai nos organisashon ta kresiendo den un direkshon positivo a base di un maneho dirigí i responsabel di Bestür i e “Plan Stratégiko 2013–2015” di ACU.

11. Ratio di Solvabilidad

ACU conforme stipulashonnan di Banko Sentral di Kòrsou i Sint Maarten mester tin un “ratio” di mínimo 5% pa loke ta su solvabilidad komo instituto finansiero. Desèmber 2014 ACU ta tin un “ratio” di **9.5%** i por konkluí ku ACU den 2014 a keda solvabel manera tabata e kaso den 2013.

12. Likides

ACU Konforme stipulashonnan di Banko Sentral di Kòrsou i Sint Maarten mester mantené su mes na un “ratio” di mínimo 20% pa loke ta su likides. Pa loke ta 2014 ACU a sera su bukinan na desèmber 2014 ku un “ratio” di **29.8%** ku ta reflehá un subida kompará ku 2013 (**27.1%**).

Por konkluí pues ku ACU den 2014 ta tin mas ku suficiente likides pa kumpli ku su debenan mensual di entre otro paga su kreditornan i otorgá fiansanar na sosionan.

Kumpliando ku e nesidat di nos sosionan Bestür a sigui traha riba 'kapital nobo' pa nos organisashon atraves di pèmití kompanianan lokal ku finansieramente ta sano i kual nan ta keda manehá a base di un un bon 'maneho di empresa', afiliá nan personal na ACU komo sosio. Otro forma ta di akseptá fondonan di spar di personal di otro kompanianan ku ya a afiliá nan personal na ACU.

13. Surplus

E nètò-surplus a subi ku **12.6%** den 2014 kompará ku 2013. Esaki debí na e entradanan èkstra ku tabata tin den 2014.

14. Dividendo

No opstante e situashon ekonómiko di nos pais Bestür a hiba un maneho dirigí i responsabel den 2014 i nos por mira atrobe un resultado den forma di un surplus akseptabel. Konforme e kalkulo di dividendo ku Bestür a laga hasi, e dividendo ku Bestür ta proponé pa paga e aña aki lo ta di **3.6%**, esaki teniendo kuenta ku e reservashon statutario i otro reservashonnan konforme lei i normanan di kontabilidad.

15. Akseptashon di DALP nan di "invershonistanan institushonal"

Bestür, den kuadro pa fortifiká posishon di likides di ACU esakiantisipasiando ku e 'habrimentu' di Statüt di ACU a base di kua ta bai pèmití mas persona bira sosio di ACU, den 2014 ta akseptá tres (3) DALP di tres (3) "invershonista institushonal" i un (1) DALP di "instituto gubernamental", u.k.o. konforme artíkulo 20 insiso 1 i 2 di Statüt di ACU i despues ku Konseho di Supervishon di ACU a duna su aprobashon statutario pa esakinan.

16. Gastunan di supervishon di CBCS

Bestür, despues di a tuma nota di e subida 'drástiko' pa loke ta gastunan di supervishon di CBCS na mei 2014 ta disidí pa entregá un 'opheshon' kontra di esaki konforme artíkulo 55 di "Landsverordening administratieve rechtspraak" (Lar) na gerensia di CBCS. CBCS na su turno a kumbiní ku ACU di lo yega na un subida di e gastunan di supervishon den entendementu mutuo ku ACU.

Rekurso Humano

17. Formashon/Edukashon

Den 2014 Bestür, den kuadro di ehekushon di e "Plan di Edukashon di sosionan di ACU", ta aprobá programanan, kursonan i aktividatnan di formashon i edukashon pa KEFA, gerensia i departamentu ECED ehikutá i realisá e programanan, kursonan i aktividatnan ariba mensioná den kuadro di formashon i edukashon di sosionan di ACU den 2014. Tur e kursonan aki a keda duná dor di profeshonalnan, lokual a garantisá un organisashon optimal, i un nivel i kalidat altu i akseptabel di e kursonan.

Tambe na yüli 2014 Bestür ta aprobá un "Plan di Edukashon pa Organonan Statutario di ACU" ku "Skema di Kursonan den 2014, 2015 i 2016" i ta entrega e "Plan di Edukashon pa Organonan Statutario di ACU" na banko Sentral.

18. Funshonamentu di ofisina/training na personal

Den e periodo yùni 2014 pa desèmber 2014 Bestür huntu ku gerensia a sigui ku kurso i training pa personal di ACU, den kuadro pa sigui subi e nivel di kompetividat pa asina e personal por atendé ku e sosio mas mihó posibel i garantisá e servisio ku e sosio meresé. Esakinan tabata den kuadro di introdukshon di produkto- i servisionan nobo pa sosionan i pa optimalisá petishonnan di fianza na ofisina di ACU mes. Tambe den 2014 a realisá un training obligatorio di "Compliance" pa personal di ACU.

Teknologia i Infrastruktura

19. Kompra di “Monitoring Center”

Den kuadro di mehorashon di e kalidat di seguridat den i rondó di edifisionan i ATM nan di ACU durante 24 ora, na yanüari 2014 Bestür ta akordá kompra di un asina yamá “Monitoring Center” pa ACU.

Produkto / Servisio/ Informashon

20. Ofisina adishonal di ACU na Skalo

Den 2014 Bestür, teniendo kuenta ku mester sigui optimalisá servisio di departamentunan di ACU na sosionan di ACU, ta akordá pa e edifisio na Scharlooweg 15-15A keda utilisá dor di ACU komo ofisina adishonal pa brinda servisionan di petishonnan di fianza, aplikashon pa miembresia i otro servisionan di ACU na sosionan di ACU, manera esakinan ta keda brindá aktualmente na sosionan di ACU na ofisina di ACU na Pater Euwensweg 7, na Otrobanda. Alabes Bestür a disidí pa aserká CBCS ku petishon pa ACU haña pèrmit pa habri un sukursal den e edifisio na Scharlooweg 15-15A.

21. “Fondo di Hubentut ACU”

Den kuadro di realisashon di e proyektonan pa hubentut dor di ACU for di e “Fondo di Hubentut” di ACU, u.k.o. konforme desishon di Reunion General di ACU d.d. 25 mei 2014, den 2014 mes Bestür a aprobá realisashon di e proyekto “Budgetteren voor Scholieren” pa e suma di ANG 90.000,= for di e “Fondo di Hubentut” di ACU i a firma un “Kontrakt di koperashon entre ACU i “Buro Maatschappelijk Consulent en Technisch Advies B.M.C.” (BMC) pa ehekushon di e proyekto.

Tambe Bestür a bai di akuerdo ku un “Kombenio di koperashon” entre ACU i “Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname” pa ehekushon di e programa “Aflatoun” na Kòrsou i Boneiru na skolnan básiko di kual e gastunan tambe lo bai keda pagá for di e “Fondo di Hubentut” di ACU konforme desishon di Reunion General di ACU d.d. 25 mei 2014.

22. “Biahenan edukativo, Kultural-Kooperativista”

Na yüli 2014 “Komishon Biahenan Edukativo, Kultural-Kooperativista” ku aprobáshon di Bestür a organisá i realisá un biahe hopi eksitoso i ku resultado finansiero positivo pa Lima, Cuzco i Machu Piccho na Perú. Partisipantenan na e biahe aki a haña hopi informashon di historia i kultura di Perú komo pais i kiko Perú ta nifiká komo pais den region di Sur Amerika pa otro paisnan bisiaña.

23. “Kontakto”

Den 2014 “Kontakto” a sigui sali den forma nobo ku a disidí pa hink’é aden for di 2010 i ku na sèptèmber 2013 Bestür a ahustá un poko pa loke ta trata artikulonan, redakshon i “lay-out” di esaki. E gastunan envolví den esaki a baha konsiderabel.

Bestür kier gradisí gerensia, personal, órganonan statutarario i tur sosio di ACU pa a kere den Bestür i pa e bon resultatonan lográ den aña 2014.

Bestür di ACU

na nòmber di esaki,

Franklyn A. Vicario
Presidente

Kenrick A. Martis LL.M.
Sekretario

Kòrsou, mei 2015

Edukashon

Formashon

Informashon

Relato Anual 2014
Komishon di Krédito

ACU

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie

Relato anual di Komishon di Krédito

Manera tradishon di tur aña, Komishon di Krédito ta presentá su relato anual riba aña 2014, den kual Komishon lo duna sosionan informashon relevante pa ku fiansanan aprobá na miembronan den aña 2014 dor di nos organisashon.

Promé ku Reunion General di dia 25 di mei 2014 kaminda a keda tratá e Relato Anual kombiná di ACU i FAA riba aña 2013 i Reunion General di dia 1 di yüni 2014 konforme artíkulo 30A di Statüt di ACU, Komishon di Krédito tabata formá pa e siguiente personanan:

Sr. Anthony Kranwinkel	Presidente
Sra. Maida Cijntje,	Sekretario
Sr. Wilbert Petronella,	Visepresidente
Sr. Frank Pines,	Miembro
Sr. Lennox Calmes,	Miembro

Despues di Reunion General di dia 1 di yüni 2014 konforme artíkulo 30A di Statüt di ACU kaminda elekshon konforme Statüt a tuma lugá, e puestonan den Komishon di Krédito a keda repartí di siguiente forma:

Sr. Anthony Kranwinkel	Presidente
Sra. Maida Cijntje,	Sekretario
Sr. Wilbert Petronella,	Visepresidente
Sr. Frank Pines,	Miembro
Sr. Lennox Calmes,	Miembro

Komishon di Krédito durante e periodo di 2 di yüni 2014 t/k 30 di mei 2015 a reuní manera ta kustumber 2 bes pa siman, ku ta riba tur djaluna i djarason, sakando afó dianan di fiesta ku a kai riba djaluna òf djarason.

Den aña 2014 **13.518** petishon di sosionan a keda tratá na “Departamentu di Fiansa” di ACU pa un fiansa nobo o renobashon di un fiansa eksistente, i tambe pa e “Fiansa spesial pa klousura di fin aña” for di kual **12.312** petishon a keda aprobá i **1.206** petishon a keda desaprobá òf kanselá. E **12.312** petishonnan di fiansa ku Komishon a aprobá durante e aña 2014 ta representá un kantidat di **745 mas** ku e aña anterior i ta representá alabes un **subida** di **6.4%** kompará ku aña 2013. E suma total di **ANG 81.957.530,=** a keda aprobá den 2014 komo fiansan nobo o renobashon di fiansanan eksistente òf “Fiansa spesial pa klousura di fin aña” ku ta representá un **subida di 20.7%** kompará ku 2013. Pa loke ta kasonan difisil **130** sosio a pasa pa un sita serka Komishon di Krédito durante e periodo di 1 di yanüari 2014 te ku 31 di desèmber 2014.

Fiansanan aprobá i desaprobá							
KATEGORIA		yanüari-desèmber 2014			yanüari-desèmber 2013		
		Montante 2014	Kantidat	%	Montante 2013	Kantidat	%
Vehikulo	10	13,034,319	1317	16%	11,655,677	1036	17%
Vivienda	20	18,009,218	1867	22%	14,434,566	1586	21%
Akomodashon di Kas	30	374,113	133	0%	396,075	155	1%
Back to School	33	769,345	326	1%	-	-	0%
Sentralisashon di Debe	40	4,269,093	217	5%	2,410,425	119	4%
Fiansa Klousura di aña	47/48	7,940,989	395	10%	-	-	0%
Fiancuitu	50	7,675,302	4982	9%	5,903,886	3520	9%
Propio negoshi	60	146,573	6	0%	122,401	47	0%
Vakashon/ Rekreashon	70	2,613,100	449	3%	2,105,964	409	3%
Salubridat/ Famia	80	1,880,347	259	2%	613,731	90	1%
Gastunan personal	98	25,245,131	2361	31%	30,236,596	4605	45%
ANG TOTAL		81,957,530	12312	100%	67,879,322	11567	100%
Promedio di petishon		6,657			5,868		
Tot. Fiansanan desaprobá		16,673,933	1206		13,943,361	1270	
Tot. di Petishonnan hasi		98,631,463	13518		81,822,683	12837	

General

Aña 2014 a karakterisá su mes pa loke ta petishonnan di fianza i fiansanán aprobá na sosionan ku un **subida substansial atrobe**, i ku por konsiderá esaki komo un **'adelanto antisipá'** pa loke ta fiansanán aprobá kompará ku aña 2013. Pa esaki mester buska e motibunán den algun faktor interno i eksterno.

Komo **faktornan interno** ku a kontribuí na e **'adelanto antisipá'** aki di fiansanán aprobá den 2014 por mensioná e.o.:

- Kantidat di miembresia den 2014 a sigui krese proporsjonalmente manera tabata di spera;
- Introdukshon conforme artíkulo 18 di "Polítika di Fiansa" eksistente di ACU di e fianza spesial "Fiansa pa Klousura di Aña" durante e periodo di 27 di òktober 2014 t/k 31 di desèmber 2014 pa esaki keda ofresé na sosionan ACU banda di otro tipo di fiansanán di e "Polítika di Fiansa" eksistente di ACU;
- E echo ku e "Polítika di Fiansa" eksistente, aparte ku Gerensia ta apoderá pa na nòmber di Komishon di Krédito aprobá i otorgá petishonnan di fianza, personal di ACU tambe ta outorisá pa tuma petishonnan di fianza den tratamentu, aprobá i otorgá esakinan na sosionan, kontal e petishonnan aki no ta surpasá e suma di ANG 35.000,=;

Komo **faktornan eksterno** ku posiblemente lo a kontribuí na e **'adelanto antisipá'** di e suma total na fiansanán aprobá den 2014 por mensioná akinan:

- E situashon finansiero ekonómiko den 2014 a pone ku a indeksá preisnan di kasi tur servisio i merkansia na Kòrsou, ku e konsekuensia ku e sosio ta tin nesidat di mas finansiamentu pa por kumpli ku su kompranan ekonómiko i servisionan komersial;
- E echo ku gran parti di sosionan ta 'fiel' na nan organisashon i no ta akudí na otro institutonan finansiero lokal pa finansiamentu di un òf otro nesidat ekonómiko finansiero;
- E echo ku mas i mas sosio ta akudí serka nan kooperativa pa sentralisá nan debenan eksterno;

Komishon kier bolbe mostra ku ketu bai tin hopi interes na Kòrsou pa nos organisashon komo kooperativa di spar i krédito, tumando na kuenta e karakter sosial edukativo di nos kooperativa komo instituto finansiero, kontrali na otro institutonan finansiero ku ta operá den nos pais.

Un análisis di e petishonnan di fianza hasí den 2014 ta mostra ku un mayoria grandi di fiansanán aprobá atrobe tabata pa gastunan personal, pa un porsentahe di **31%** di e total na fiansanán aprobá. Por lo demas e fiansanán aprobá tabata pa vivienda i kompra di outo. “Fiancuito” a bolbe krese den 2014 ku algu mas ku **1.7** mion florin. Esaki ta debí na e echo ku den 2014 mayoria sosio no por a oumentá saldo di nan fianza ku un petishon di fianza nobo i tabata hasi petishon pa “Fiancuito”. Un total di **4.982** petishon a keda hasí pa “Fiancuito” pa un suma total di **ANG 7.675.302,=** i ku ta representá **9%** di fiansanán aprobá den 2014. Kompará ku 2013 esaki ta nifiká un oumento di **ANG 1.771.416,=**.

Konforme stipulashonnan di e “Polítika di Fianza” ku tabata na vigor den 2014, sierto petishonnan di fianza ku “Departamentu di Fianza” a risibí no por a keda honrá pa e montante apliká p’e. Komishon di Krédito den tipo di kasonan asin’aki ta wak kon por yuda e sosio tòg, sea ku un montante mas abou òf ku garantia di bòrg òf hipotek. Esaki conforme stipulashonnan di e “Polítika di Fianza” i filosofia di kooperativanan di spar i krédito, esta ku e sosio mas tantu posibel mester keda yudá dor di su kooperativa ku e montante di fianza apliká p’e, kontal tin siguridat di pago bèk pa e fianza pa evitá kresementu di “debe atrasá”.

“Polítika di Fianza”

Tumando nota ku petishonnan di fianza i fiansanán aprobá na sosionan den 2014 a registrá **un subida substansial**, Komishon ketu bai ta di opinion ku ACU mester sigui optimalisá e servisio di fianza na su sosionan pa asina pèrkurá den nan nesidatnan sosial, ekonómiko i finansiero.

E “Polítika di Fianza” eksistente a keda presentá na fin di 2012 na Bestür pa aprobashon i a drenta na vigor pa organisahon di ACU dia 1 di febrüari 2013. Den e “Polítika di Fianza” eksistente ta stipulá ku fiansanán aprobá na sosionan no ta dependé solamente di e sosio su “forsa di pago” ku no mag surpasá 40% di su total na entradanan bruto, pero tambe ku loke e sosio por fia maksimal ta mará na su entradanan bruto mensual.

Tambe ta asina ku e “Polítika di Fianza” eksistente ta duna Komishon di Krédito mas prerogativa pa hasi eksepsion riba stipulashonnan di e “Polítika di Fianza” pa petishonnan di fianza di urgensia ku karakter sosial finansiero kontal e sosio por entregá prueba pa esakinan di su situashon di urgensia ku karakter sosial finansiero.

Komishon ta di opinion ku den 2015 mester bai revisá e “Polítika di Fianza” eksistente pa wak unda por trese kambionan deseabel i nesario den stipulashonnan di esaki ku ta kontribuí na adelanto di e interesnan sosial-ekonómiko finansiero di e sosionan. E karakter sosial edukativo di nos kooperativa i filosofia kooperativista ku sosionan huntu ta sostené i koperá ku otro den nan kooperativa, dor di spar i fia na otro, pa asina logra un adelanto sosial-ekonómiko finansiero pa tur sosio den nos kooperativa, ta motibu pa e stipulashonnan di e “Polítika di Fianza” riba un base kontinuo keda evaluá i revisá na benefisio di sosionan, teniendo kuenta tur momentu ku situashon finansiero i di likides di nos organisashon i stipulashonnan di Lei pa institutonan finansiero lokal.

Den 2014 Gerensia a sigui ku e proseso pa optimalisá e servisio ku nos “Departamentu di Fiansa” mester duna e sosionan i a sigui ku orarionan amplio pa apliká pa un fianza na “Departamentu di Fiansa” di 8’or di mainta te mitar di kuater atardi nònstòp. Solamente na fin 2014 den kuadro di e kandidat grandi di petishonnan pa e fianza spesial “Fiansa pa Klousura di Aña” Gerensia a hañé ta limitá orario pa apliká i kantidat diario ku ofisina por tuma na petishon di fianza. Habrimentu di kantor di ACU riba tur último djasabra di luna tambe a mustra di ta hopi apresiá dor di sosionan i lo sigui ku e servisio. Tambe a sigui tene e tempu di apliká, aprobá i otorgá fiansanan tipo “Fiancuito” mas kòrtiku posibel loke a kita e disgusto ku tabata eksistí serka sosionan pa loke tabata aplikashon, aprobashon i otorgamentu di “Fiancuito”. Na fin di 2014 “Departamentu di Fiansa” i Komishon a atendé un kantidat grandi di petishonnan di fianza pa e fianza spesial “Fiansa pa Klousura di Aña”, i no opstante esaki “Departamentu di Fiansa” i Komishon den estrecho entendimentu ku Gerensia a sa di prosesa e gran mayoría di esakinan promé ku 31 di desèmber 2014. P’esei Komishon den estrecho entendimentu ku Bestür i Gerensia lo keda mónitòr aplikashon, prosesamentu di petishonnan di fianza i stipulashonnan di e “Polítika di Fiansa” eksistente i kaminda mester bin cambio o adaptashon den esakinan, Komishon lo trese esaki na atenshon di Gerensia i/o Bestür pa asina petishonnan di fianza no ‘sufri’ tardansa den nan evaluashon i posibel otorgamentu.

Komishon ke bolbe mustra ku nos organisashon ku mas ku 20.000 sosio mester buska un ‘solushon’ pa loke ta servisio rápido i efisiente na sosionan, en especial pa loke ta prosesamentu di petishonnan di fianza hasí dor di sosionan, esta pa esakinan den un tèrmino korto risibí un kontesta pa ku nan petishon. Den esaki Komishon ta kere ku lo ta bon pa Bestür bai over na habri filialnan di ACU na otro sitionan na Kòrsou. Por último Komishon kier pidi sosionan ku nan petishonnan di fianza por a sufri un ke otro tardansa den 2014 indulgensia i kompreshon pa esaki, ya ku mester komprondé ku esaki ta debí na e gran kantidat di petishonnan di fianza ku diariamente ta keda registrá na ofisina i kual nan tabata tuma mas tempu ku normal pa keda atendé.

“Debe Atrasá”

“Debe Atrasá” ta keda un aspekto di nos organisashon ku mester keda atendé debidamente i den esaki Komishon ke enfatisá akinan ku den 2014 Bestür i ofisina di ACU a sa di atendé e fenómeno aki di un manera serio den último añanan. Esaki no opstante e echo ku den 2014 ACU a bolbe fia mas na su sosionan. E kontra-medida mas importante ku nos organisashon ta apliká pa purba di frena e fenómeno di “debe atrasá” ta esun di eksigí serka sosionan pa nan salario i entradanan o parti di esakinan pasa na ACU. Komishon di Krédito pa medio di esaki kier trese dilanti di ta sostené e maneho hibá dor di Bestür i Gerensia pa ku debenan atrasá durante 2014.

Vários

Komishon di Krédito ta rekordá tur sosio ku ofisina ta atendé petishonnan di fianza di djaluna t/k djabièrnè di **08:00 te ku 15:30** i ku tur djaluna i djarason pa **6:00 p.m.** Komishon ta reuní pa sea aprobá, desaprobá o ratifiká esakinan. Alabes riba **tur djarason atardi for di 6:30 p.m.** Komishon ta risibí sosionan ku delantá a hasi un sita pa personalmente atendé ku Komishon riba su petishon di fianza.

Un gradisimentu di parti di Komishon ta bai pa tur sosio pa nan konfiansa poné den funshonamentu di Komishon di Krédito, e otro Órganonan Statutario, “Departamentu di Fiansa”, “Collection Department” i tambe sobrá departamentunan i Gerensia di ACU durante aña 2014. Tambe Komishon kier enfatisá akinan na sosionan ku conforme Statüt nobo di nos organisashon ku a dreña na vigor for di 12 di desèmber 2013, **tur sosio mester spar mensual riba nan kuenta di akshon ku un montante mínimo di bintisinku florin.**

Esaki ta garantisá un kresementu sanu di kapital di ACU. Tambe Komishon di Krédito ta pidi pa sosionan sigui sostené nan kooperativa i partisipá aktivo den desaroyo di nan kooperativa konforme e prinsipionan kooperativista di “Kontròl demokrátiko dor di sosionan” i “Partisipashon ekonómiko dor di sosionan”.

Pa medio di esaki Komishon di Krédito kier a gradisí Bestür, Konseho di Supervishon i Gerensia di ACU pa e bon koperashon i entendimentu risibí den 2014 pa asuntunan general di organisashon di ACU i petishonnan di fianza en partikular di sosionan di nos organisashon. Tambe Komishon di Krédito kier a gradisí personal di “Departamentu di Fiansa”, di “Collection Department” i sobrá personal di ACU pa nan gran aporte duná i e tremendo trabounan hasí durante 2014 pa ku espesialmente petishonnan di fiansanan i tambe pa ku otro servisionan di ACU na sosionan i ta deseá Gerensia i personal di ACU forsa i dinamismo pa aña 2015.

Por último Komishon di Krédito kier trese dilanti, ku manera ta su kustumber i deber komo Órgano Statutario enkargá ku evaluashon di petishonnan di fianza, di lo keda hasí su esfuersonan máksimo pa adelanto di sosionan i e organisashon di ACU.

Komishon di Krédito di ACU

A.J. Kranwinkel, Presidente

M.Th. Cijntje, Sekretario

F.T. Pines, Miembro

W.P. Petronella, Visepresidente

L.P. Calmes, Miembro

Kòrsou, mei 2015

Edukashon

Formashon

Informashon

Relato Anual 2014
Konseho di Supervishon

ACU

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie

Introdukshon

Kumpliendo ku artíkulo 30A di Statüt di ACU i artíkulo 39 insiso 1 di Reglamentu Doméstiko di ACU, Konseho di Supervishon di ACU ta ofresé Reunion General reportahe di su trabounan i responsabilidatnan ehersé a base di su tareanan konforme Statüt i Reglamentu Doméstiko di ACU durante aña 2014.

Miembronan di Konseho di Supervishon:

Sr. A.G. Allee	Presidente
Sra. P.M. Isenia LL.M.	Sekretario
Sr. R. Frans	Visepresidente
Sr. W. Ernestina	Miembro
Sra. S.J. Rogers-Conradus BSc.	Miembro.

1. Inkompatibilidat di funshonnan di presidente i visepresidente di Konseho di Supervishon di ACU konforme artíkulo 53 insiso 1d di Statüt di ACU

Manera mensioná den reportahe di Konseho di Supervishon di ACU di aña 2013, un konsekuensha di artíkulo 53, insiso 1d, di Statüt di ACU, kual a drenta na vigor 12 di desèmber 2013, tabata ku e presidente i visepresidente di Konseho di Supervishon tabata ehersiendo funshonnan komo miembro di bestür di un sindikato, kual ta inkompatibel ku nan funshon komo miembro di Konseho di Supervishon. A base di esaki e (eks)miembronan aki a keda notifiká pa medio di un karta di Bestür di ACU ku nan funshon komo miembro di bestür di e sindikato konserní ta inkompatibel ku nan funshon komo miembro Statutario di ACU i alabes a otorgá na nan un “term di grace” di 2 siman (entrante 18 di desèmber 2013 te ku 2 di yanüari 2014) pa nan informá Bestür di ACU si nan ta keda miembro di Konseho di Supervishon. E miembronan aki a keda informá ku den e kaso ku nan tuma e desishon pa mantené nan miembresia den Konseho di Supervishon, nan lo mester entregá un prueba di nan retiro komo miembro di bestür di e sindikato. Tantu e (eks)presidente i e (eks)visepresidente di Konseho di Supervishon a reakshoná mediante un karta na Bestür di ACU (k.k. na Konseho di Supervishon) den kual nan a indiká di no ta di akuerdo ku e desishon tumá dor di Bestür di ACU. Tumando nota di e reakshon aki i tumando na kuenta ku e miembronan no a partisipá di a tuma retiro komo miembro di bestür di e sindikato konserní, Bestür di ACU a dirigí un karta na nan informando nan ku ACU ta konsiderá ku nan no ta miembro Statutario mas di ACU konforme artíkulo 53, insiso 2, di e Statüt di ACU ku ta stipulá ku den kaso di funshonnan inkompatibel e miembresia di e órgano Statutario konserní ta vense pa lei, inmediateamente. A konsekuensha di esaki, entrante 3 di yanüari 2014, a surgi dos (2) vakatura den Konseho di Supervishon.

2. Yenamentu di dos (2) vakatura den Konseho di Supervishon

Kumpliendo ku artíkulo 47 insiso 6 i 7 di Statüt i artíkulo 41 insiso 3 i artíkulo 29 insiso 2, di Reglamentu Doméstiko (bieu) di ACU, Konseho di Supervishon den karta d.d. 16 di yanüari 2014 ta hasi petishon na e sosionan ku a buta nan mes (re)eligibel na elekshon di ACU (di aña 2013). A aserka e sosionan ku e petishon pa nan infomá Konseho di Supervishon si nan ta buta nan mes disponibel komo miembro di Konseho di Supervishon, u.k.o. teniendo kuenta ku artíkulo 53 di Statüt di ACU. A base di reakshon di e sosionan aki Konseho di Supervishon a nombra dos (2) sosio komo miembro di Konseho di Supervishon i konsekuentemente e dos (2) vakaturanan a keda yená.

3. Konstelashon nobo di Konseho di Supervishon pa e periodo Statutario 2013-2014 i e periodo di 2014-2015

Konseho di Supervishon kumpliando ku artíkulo 47 insiso 5 di Statüt den su reunion di dia 27 di yanüari 2014, después di a yena e vakaturanan ariba mensioná, primeramente a tene un elekshon den su seno pa e funshonnan di presidente i visepresidente di Konseho di Supervishon. A base di votashon konstelashon nobo di Konseho di Supervishon pa e periodo Statutario 2013-2014 ta manera mensioná den introdukshon di e reportahe aki.

Dia 1 di yüni 2014 ACU, kumpliando ku artíkulo 30A di Statüt di ACU a tene elekshon di e miembronan Statutario. Pa miembresia di Konseho di Supervishon un sosio a buta su mes reeligibel i alabes tabata e úniko kandidato pa Konseho di Supervishon pa e elekshon. E sosio a risibí 718 voto. Kumpliando ku artíkulo 47 insiso 5 di Statüt seguidamente den su reunion di dia 2 di yuni 2014 Konseho di Supervishon primeramente a tene un elekshon pa e funshonnan di presidente, visepresidente i sekretario di Konseho di Supervishon. A base di votashon konstelashon nobo di Konseho di Supervishon pa e periodo Statutario 2014-2015 ta manera mensioná den introdukshon di e reportahe aki.

4. Reglamentu Doméstiko (nobo) di ACU

Después di a risibi e petishon di Bestür d.d. 31 di yanüari 2014, Konseho di Supervishon, konforme artíkulo 44 di Reglamentu Doméstiko (nobo), a bai di akuerdo pa e Reglamentu Doméstiko nobo, akordá dor di Reunion General Ekstraordinario riba 15 di yüni 2013, drenta na vigor dia 1 di febrüari 2014.

5. “Presupuesto” di año 2014

Otorgando un petishon di Konseho di Supervishon na Bestür di ACU pa haña un presentashon di e “Presupuesto di ACU” pa año 2014, dia 20 di febrüari 2014 Konseho di Supervishon, teniendo na kuenta su tarea konforme artíkulo 46A insiso 1, m, n, o, x, y i artíkulo 55, insiso 2 di Statüt di ACU a reuní ku Gerensia di ACU i a trata i deliberá ampliamente riba e “Presupuesto” di año 2014.

6. Afiliashon 59 kompania anónimo na ACU

Konseho di Supervishon den un reunion speshal a risibí un presentashon amplio di General Manager di ACU tokante e 59 kompanianan anónimo ku a hasi un petishon na ACU pa afiliá nan personal na ACU. Konseho di Supervishon a haña e oportunitat pa hasi tur su preguntanan en relashon ku e petishonnan di e kompanianan aki, Konseho di Supervishon konforme artíkulo 6 insiso 1e di Statüt di ACU a bai di akuerdo ku e desishon di Bestür d.d. 20 di yanüari 2014 pa akseptá e aplikashon di e 59 kompanianan anónimo pa nan personal por afiliá na ACU i bira miembro di ACU.

7. Representashon di Konseho di Supervishon den “Komishon pa Reunion General riba año 2014” i “Komishon di Nominashon di año 2014”

Bestür den kuadro di e Reunion General ku mester tuma lugá na mei 2014, den kuadro di artíkulo 29 di Statüt i artíkulo 15 di Reglamentu Doméstiko, a instalá e komishon Statutario “Komishon Reunion General riba año 2013”. Konseho di Supervishon a forma parti di e komishon aki i tambe a forma parti di e “Komishon di Nominashon 2014”, konforme artíkulo 30A di Statüt i artíkulo 2 di “Reglamentu di Elekshon”, kual komishon a atendé ku postulashon di kandidatonan pa elekshonnan Statutario di ACU na yüni 2014.

8. Reunion ku IAD mènédjer 31 di yanüari 2014

Konseho di Supervishon den kuadro di su tareanan konforme artíkulo 46A di Statüt di ACU i artíkulo 35, 36 i 38 di Reglamentu Doméstiko di ACU a reuni dia 31 di yanüari 2014 ku IAD mènédjer nobo di ACU. E meta di e reunion tabata pa sera konosí mas di aserka ku e IAD mènédjer nobo i alabes risibí informashon tokante tantu e plan di kòntrol di IAD i algun otro puntonan di atenshon. A base di loke e IAD mènédjer den e temporada di 1 luna a konstatá pa ku su tareanan komo IAD, a reuni tokante entre otro:

- “Audit plan” di IAD;
- “Risk analyse” pa ku proseduranan den ACU;
- “Plan Stratégiko” di ACU;
- struktura i frekuensha di reunionan di Konseho di Supervishon ku IAD;
- proseso pa reklutá akountent eksterno pa e periodo nobo;
- status pa ku e “Management Letter”;
- anáalisis “voorziening” relato anual 2013;
- projekto “Wisdom”;
- status pa ku e robo na e mashinnan di “ATM”.

9. Reunion ku IAD mènédjer 24 di febrüari 2014

Konseho di Supervishon den kuadro di su tareanan konforme artíkulo 46A di Statüt di ACU i artíkulo 35, 36 i 38 di Reglamentu Doméstiko di ACU a tene un “follow-up” reunion ku IAD mènédjer dia 24 di febrüari 2014. Den e reunion aki Konseho di Supervishon a bolbe trata e status di e puntonan menshoná bou di punto 8 di e reportahe aki.

10. “Kascontrole” promé (1e) Kuartal 2014

Konforme artíkulo 46A insiso 1j di Statüt Konseho di Supervishon tin e.o. e tarea speshal pa supervisá ku por lo ménos un biaha den tres (3) luna un “afsluitingscontrole” ta keda hasí riba tur “kasmiddelen” di ACU. Den e kuadro aki e departamentu di IAD ta hasi “afsluitingscontrole” riba tur e “kasmiddelen” na ofisina di ACU na Otrobanda. E meta di e “kascontrole” ta pa verifiká e kumplimentu di e proseduranan diaro i/o e mitigashon di rísikonan indentifiká. A base di trabounan ehersé, IAD ta kompilá e puntonan di atenshon i rekomendashon den un “memorandum” pa “Management”. Konseho di Supervishon, konforme artíkulo 46 insiso 1 di Statüt di ACU, ta vigila si Gerensia ta tuma bon nota di e puntunan di atenshon i rekomendashonnan di IAD.

11. Tratamentu di “Controleplan IAD 2014”

Konseho di Supervishon den kuadro di su tareanan konforme artíkulo 46A di Statüt i artíkulo 35, 36 i 38 di Reglamentu Doméstiko di ACU den su reunion di dia 12 di aprel 2014 a reuní ku e IAD Mènédjer di ACU pa trata e “Controleplan IAD 2014”, kual a keda entregá na Konseho di Supervishon dia 31 di mart 2014. IAD Mènédjer a informá Konseho di Supervishon di a kuminsá ku su trabounan pendiente pa e aprobashon di e “Controleplan IAD 2014”. Konseho di Supervishon huntu ku IAD Mènédjer a repasá e puntonan menshoná den e plan i a risibí splikashon riba diferente puntonan menshoná den e plan. E Mènédjer a informá Konseho di Supervishon ku Konseho di Supervishon lo risibí informashon henter aña riba base regular pa loke ta trata e status di e puntonan di kòntrol ku lo keda hasí, e.o. di “kasopname”, kontròlnan riba ATM, “internal governance audit”, “debe atrasá”, “user rights” den Galaxy, “boekingsgangen” i kontròl riba e struktura aktual di ACU. Despues di a trata e “Controleplan IAD 2014” ampliamente Konseho di Supervishon seguidamente den un karta d.d. 2 aprel 2014 a duna IAD Mènédjer aprobashon di e plan.

Konseho di Supervishon alabes den su karta d.d. 7 mei 2014 ta manda e “Controleplan IAD 2014” pa Bestür ku e petishon pa e Mènédjer IAD por presentá esaki na Bestür.

12. Akountent eksterno pa ACU

Konseho di Supervishon kumpliando ku su tarea konforme artikulo 46A insiso 1u di Statüt di ACU den un karta d.d. 28 di aprel 2014 na IAD Mènedjer tumando na kuenta ku e kontrakt ku e akountent eksterno di ACU “KPMG accountants” lo finalisá na mei 2014, ta pidi e IAD Mènedjer pa kuminsá ku e proseso pa buska un akountent eksterno nobo pa ACU pa e periodo di 2014-2016.

13. Yenamentu di vakaturanan den Bestür di ACU

Debí na fayesementu di un miembro di Bestür di ACU i kumpliando ku artíkulo 37 insiso 6 di Statüt i artíkulo 22 insiso 1a di Reglamentu Doméstiko di ACU, Konseho di Supervishon den un karta d.d. 2 di mei 2014 ta hasi petishon na e sosio ku no a keda elegí den e delaster elekshon di ACU (di aña 2013) komo miembro di Bestür di ACU, i ku a risibí mas tantu voto, pa informá Konseho di Supervishon si e ta buta su mes disponibel komo miembro di Bestür di ACU, u.k.o. teniendo kuenta ku artíkulo 53 di Statüt di ACU. E sosio a reakshoná positivo i Konseho di Supervishon den un karta d.d. 5 mei 2014 a nombra e sosio aki komo miembro di Bestür di ACU. Debí ku e Sekretario anterior di Bestür a keda nombrá komo Minister di Desaroyo, Sosial, Labor i Bienestar i dia 25 di ougùstùs 2014 a tuma retiro komo miembro di Bestür di ACU, Konseho di Supervishon kumpliando ku artíkulo 37 insiso 6 di Statüt i artíkulo 22 insiso 1a di Reglamentu Doméstiko di ACU, den su karta d.d. 27 di ougùstùs 2014 ta hasi petishon na e sosio, ku no a keda elegí den e delaster elekshon di ACU (di aña 2014) komo miembro di Bestür di ACU, ku a risibí e mas tantu voto, pa informá Konseho di Supervishon si e ta buta su mes disponibel komo miembro di Bestür di ACU, u.k.o. teniendo kuenta ku artíkulo 53 di Statüt di ACU. E sosio a reakshoná positivo i Konseho di Supervishon den un karta d.d. 28 di ougùstùs 2014 a nombra e sosio komo miembro di Bestür di ACU. Konseho di Supervishon den un karta segiudamente a motivá su desishon i a splika e prosedura konforme Statüt i Reglamentu Doméstiko di ACU pa ku nombramentu di e sosio komo miembro di Bestür den e funshon di Sekretario di Bestür.

14. Keho di miembro di ACU

Konseho di Supervishon kumpliando ku su tarea konforme artikulo 36e di Reglamentu Doméstiko di ACU, den su reunion di 12 di mei 2014, ta trata algun keho i preguntanan di un sosio di ACU, risibí pa medio di koreo elektróniko dia 5 di mei 2014 i seguidamente ta manda un kopia di e koreo elektróniko aki pa Bestür di ACU. Mirando e echo ku ta trata kehonan i preguntanan relashoná ku maneho di ACU, konseho di Supervishon ta hasi un petishon na Bestür di ACU pa reakshoná riba e keho i preguntanan aki. Bestür a trata e keho i preguntanan di e sosio i a informá e sosio debidamente den un karta.

15. “Risicoprofiel”ACU

Bestür a aserká e “accountantsbureau” “Ernst & Young” pa hasi un análisis di rísikonan den ACU. ACU a risibí un reportahe di “Ernst & Young” i Konseho di Supervishon den su reunion di dia 19 di mei 2014 a reuní ku e “Risk and Compliance Manager” di ACU pa trata e reportahe. Konseho di Supervishon den e reunion aki a trata i a keda informá ampliamente riba diferente puntonan di kontròlnan ehersé i tambe di e “risico-assesment” ku a keda hasí den ACU.

Kònròlnan a keda hasí riba e.o.:

- “Polítika di Fiansa”, “interim-controle”;
- “ATM’s” i “ATM testcard”;
- “Integriteitsbeleid”;
- “Investeringsbeleid” i “Beleggingsplan”;
- “Calamiteitenplan”;
- “EDP audit”;
- “Slapende rekeningen” i
- “Divident uitkering”.

A deliberá riba e punto di “Risk Assessment”. Den e kuadro aki a reuní ku e hefenan di e departamentunan di Sales & Service ménedjer i Finance ménedjer. Tambe a reuní ku e departamentunan di “Transfer” i “ICT”. E “Risk and Compliance” ménedjer den e kuadro aki a informá Konseho di Supervishon ku e ta trahando riba un “Risk Actionplan” pa por hasi sierto kontròlnan den ACU.

16. Reunion ku IAD ménedjer 16 di yùni 2014

Konseho di Supervishon den kuadro di su tareanan konforme artíkulo 46A di Statüt di ACU i artíkulo 35, 36 i 38 di Reglamentu Doméstiko di ACU a reuní dia 16 di yùni 2014 ku IAD ménedjer pa papia riba e IAD plan, kual a keda trahá konforme e “IAD Audit plan 2013-2015”. E IAD ménedjer tambe a informá Konseho di Supervishon pa ku e diferente puntonan kual lo keda tratá den su reportahe, regardando e.o. e departamentunan ku ta kai bou di e Finance ménedjer, “contracten register”, “PO-register”, “accounting”, seguro di suma total di “kassa” i ATM, proseduranan pa ku “kluis”, proseduranan pa ku kontròl di ATM-machine, “security” na ACU i status pa ku e petishon pa “externe accountant”.

17. Reunion ku IAD ménedjer tokante oferta di akountent nan eksterno pa ACU

Konseho di Supervishon kumpliando ku su tarea konforme artíkulo 46A insiso 1 di Statüt di ACU den un karta d.d. 28 di aprel 2014 na IAD ménedjer tumando na kuenta ku e kontrakt ku e akountent eksterno di ACU “KPMG accountants” lo finalisá na mei 2014, a pidi e IAD Ménedjer pa kuminsá ku e proseso pa buska un akountent eksterno pa ACU pa e periodo di 2014-2016. E ménedjer a inisiá e proseso i seguidamente a aserka 5 akountent i a pidi nan oferta. Despues di a risibí e ofertanan sr. D. Daal huntu ku e “Risk & Compliance ménedjer” den presensia di Konseho di Supervishon a habri e envelòpnan ku e ofertanan di e akountentnan. Den reunion di Konseho di Supervishon d.d. 8 di yùli 2014 a reuní ku e ménedjer pa papia mas spesífiko riba e ofertanan ku a keda risibí. ACU a risibí oferta di sinku (5) kantor di akountent i seguidamente a palabrá ku e ménedjer pa e akountantnan duna presentashon na Konseho di Supervishon.

18. Eskoho di akountent eksterno pa ACU

Konseho di Supervishon kumpliando ku su tarea konforme artíkulo 46A insiso 1 di Statüt di ACU, despues ku dia 15 i 16 di yùli 2014 a skucha presentashon di e ofertanan di e akountentnan den su reunion d.d. 21 di yùli 2014 a reuní ku IAD ménedjer i “Risk & Compliance ménedjer” riba eskoho di akountent eksterno. A base di un anáalisis di e ofertanan, kompilá pa e ménedjernan menshoná, kada miembro di Konseho di Supervishon a menshoná dos (2) akountent di nan preferensha i alabes a motivá nan preferensha. Despues di a skucha tambe konseho di e ménedjernan ariba menshoná e miembronan di Konseho di Supervishon a hasi un eskoho pa medio di voto. Konseho di Supervishon seguidamente a skohe e akountent di kas pa e periodo di 2014-2016 i a enkargá IAD ménedjer pa informá BDO Accountants di e eskoho i Konseho di Supervishon a manda un karta pa informá Bestür tokante e akountent ku a keda skohí pa e próksimo temporada.

19. Reportahe di IAD

Konseho di Supervishon kumpliando ku su tarea konforme artíkulo 46A di Statüt i artíkulo 35, 36 i 38 di Reglamentu Doméstiko den su reunion di 21 di yùli 2014 ta reuní ku ménedjer di IAD riba reportahenan di IAD. E ménedjer a pasa ku miembronan dor di e rapòrt i a duna splikashon riba diferente punto. Entre otro e la splika ku e “Management Letter” ahinda no a keda entregá dor di e akountent na Gerensia pa komentario. A base di e kontròlnan di IAD a keda konstatá ku diferente maneho no ta adekuadamente stipulá, i ku esaki tin su konsekuensha pa ku e funshonamentu di e departamentunan konserní. Dor ku no tin maneho adekuá, hopi korekshon no ta keda hasí den e reportahenan interno ku ta keda trahá. Entre tantu ta trahando riba maneho adekuá pa ku esaki. Konseho di Supervishon a hasi pregunta na e ménedjer riba e sistema di “Galaxy” i e sistema di “Wisdom”.

E mènèdjer a informá ku kontròl a keda ehersé den e parti di “Afsluitingscontrole op de kassa’s”. Den e kuadro aki a buta atenshon na e parti di seguro pa ku e “maximale dekking” di e “kassa’s”, di e “kluis” i e ATM nan. Pa finalisá kontròl a keda hasi riba e parti di “Eindejaargestelling ATM’s”. Gerensha di ACU a duna su remarkenanan pa ku e rapòrt di IAD, ku e remarke en general di ta trahando riba e defisiensanan konstatá i konsehonan duná dor di IAD. A base di e reunion aki konsekuentemente Konseho di Supervishon ta disidí di manda un karta pa Bestür, menshonando e puntonan di atenshon den e rapòrt di IAD i pidiendo Bestür su reakshon riba e rapòrt di IAD. A base di e reunion aki konsekuentemente Konseho di Supervishon ta disidí di manda un karta pa Bestür d.d. 6 di ougùstùs 2014, menshonando e puntonan di atenshon den e rapòrt di IAD i a pidi Bestür su reakshon ku sumo urgensha riba e rapòrt di IAD. Konseho di Supervishon a pidi Bestür pa sigui e konsehonan di IAD riba tur e puntonan di kontròl i puntonan konstatá. Entre tantu un parti di e rekomendashonnan a keda sigui i/o keda implementá.

20. Biahe di trabou pa Boneiru

Konseho di Supervishon, representá dor di su presidente, a kompañá “Dagelijks Bestuur” (DB) den un biahe di trabou pa Boneiru dia 2 pa dia 4 di ougùstùs 2014. E propósito di e biahe tabata pa duna un presentashon na e sosionan na Boneiru i alabes hasi uso di e oportunitat pa kontestá preguntanan i preokupashonnan ku e sosionan tabata tin.

21. Reunion ku IAD mènèdjer riba rapòrt di IAD tokante “Corporate Governance”

Konseho di Supervishon den su reunion d.d. 1 di sèptèmber 2014 a reuní ku IAD mènèdjer tokante tareanan di Konseho di Supervishon pa loke ta trata “Corporate Governance”. Den e kuadro aki IAD mènèdjer ta pidi Konseho di Supervishon pa duna su komentario riba e reportahe pa loke ta trata kontròlnan ehersé i e sugerenshanan di IAD pa loke ta trata e órganu di Konseho di Supervishon i “Corporate Governance”. Konseho di Supervishon seguidamente ta duna su remarkenanan por eskrito, kual remarkenanan ta keda inkorporá den e rapòrt di IAD di “Corporate Governance”. IAD Mènèdjer seguidamente a manda e rapòrt pa Bestür pa asina nan por duna nan remarkenanan.

22. Remarkenanan reportahe finansiero di Bestür di ACU

Konseho di Supervishon den kuadro di su tareanan konforme artíkulo 46A di Statüt di ACU i artíkulo 35, 36 i 38 di Reglamentu Doméstiko di ACU den su reunion d.d. 13 di òktober 2014 a deliberá e.o. tokante diferente punto di atenshon pa ku e reportahenan finansiero di Bestür. Konseho di Supervishon a base di e deliberashon aki a disidí di manda un karta pa Bestür pa pidi mas informashon riba sierto pòstnan.

23. Reunión ku Banko Sentral

Den kuadro di tareanan di Konseho di Supervishon, e miembronan di Konseho di Supervishon dia 15 di òktober 2014 a reuní ku Banko Sentral. Den e reunion aki a hasi uso di e oportunitat pa sera konosí ku e representantenan di Banko Sentral ku tin komo tarea pa supervisá ACU. Tambe a hasi uso di e oportunitat aki pa deliberá riba e eksigenshanan di Banko Sentral pa ku e trabounan di Konseho di Supervishon di ACU. E reunion tabata satisfaktorio.

24. “Engagement letter” akountentburo BDO

E kantor di akountent BDO a entregá su “Engagement letter” na e mènèdjer di IAD dia 14 di òktober 2014 i esaki a keda entregá na Konseho di Supervishon. Despues ku Konseho di Supervishon a tuma nota di e dokumentu aki i a bai di akuerdo ku e kontenido, e presidente di Konseho di Supervishon a firma e “Engagement letter” i seguidamente a manda esaki dia 15 di òktober 2014 pa Bestür di ACU pa por keda akordá.

25. Edukashon i Formashon di Konseho di Supervishon

Den kuadro di su tareanan konforme artíkulo 46 i 46A di Statút di ACU i teniendo kuenta ku konforme artíkulo 34 insiso 1a di Reglamentu Doméstiko di ACU miembronan di Konseho di Supervishon mester, a base di eksperensha, duna un aporte aktivo na e trabounan di Konseho di Supervishon. Den e kuadro aki Konseho di Supervishon a partisipá na:

- e mainta di informashon organisá dor di Fekoskan kaminda Banko Sentral a duna un presentashon di su relashon ku koopertivanan di spar i krédito kual a tuma lugá dia 1 di febrüari 2014 na edifisio di Banko Sentral;
- e konferensha “**57 Konvenshon i 43e Asamblea General Anual**” di “Caribbean Confederation of Credit Unions” (CCCU);
- “**International Summit of Cooperatives**”, kual a tuma lugá na Canada;
- e konferensha “**Caribbean Confederation of Credit Unions in the Caribbean-Everard Dean Lecture**”, kual a tuma lugá na Kòrsou den luna di òktober 2014;
- e seminario organisá pa ACU, “**Local Service, Global Good**” kual a tuma lugá na luna di òktober 2014 den ouditorio di Banko Sentral;
- e konferensha “**III Cumbre Cooperativa Cartagena Colombia**”, kual a tuma lugá na Cartagena, Colombia, den luna di novèmber 2014;
- e konferensha “**CCC-CA Conferensia Panama**” na Panama, den luna di desèmber 2014.

26. Presentashon di e “Fondo di Hubentut” ACU

Konseho di Supervishon den su reunion d.d. 13 di òktober 2014, a base di e dokumentashonnan di Bestür, a para ketu na e fondonan kual ta keda usá pa hubentut. Mirando e echo ku miembronan tabata tin diferente pregunta tokante e fondo, Konseho di Supervishon dia 22 di òktober 2014 ta manda un karta pa Bestür ku e petishon pa haña un presentashon di e “Fondo di Hubentut” i asina haña mas informashon tokante e uso di e fondo. Bestür di ACU a bai di akuerdo pa Konseho di Supervishon haña e presentashon i dia 8 di desèmber 2014 e ménedjer di e departamentu di “Education and Community Engagement” ta duna Konseho di Supervishon un presentashon di e fondo. E ménedjer a duna un presentashon a base di e proposishon/presentashon ku a keda duná na Reunion General último, di lokual a keda aprobá, i un “up-date” di e status aktual. E ménedjer a splika ku aktualmente ACU lo bai konsentrá riba 4 programanan: “scholarship”; “Aflatoun op basis scholen”; “Budgetering voor scholieren” i “CKS”, ku ta nifika “Cultuur, Kunst en Sport”. E ménedjer seguidamente a amplia riba e programanan aki i na final di e presentashon Konseho di Supervishon a keda debidamente informá tokante e uso di e fondo.

27. Reportahenan kuartal di aña 2014

Konseho di Supervishon kumpliendo ku su tarea konforme artíkulo 39, insiso 3 i 4, di Reglamentu Doméstiko di ACU durante aña a ofresé Bestür di ACU su reportahenan pa Banko Sentral tokante su trabounan ehersé den kada kuartal di e aña pa asina Bestür di ACU por duna su komentario.

28. Kartanan pa Bestür di ACU salí for di reunionan di Konseho di Supervishon

Konseho di Supervishon kumpliendo ku su tarea konforme artíkulo 46A di Statút den su reunionnan di e di tres kuartal di aña 2014 a manda e.o. siguiente kartanan pa Bestür:

- karta pa Bestür tokante evaluashon di IAD;
- karta pa Bestür tokante rapelashon pa e petishon pa presentashon di “Presupuesto 2014”;
- karta pa Bestür pa informá e “Roster di baha” di miembronan di Konseho di Supervishon;
- “proces-verbaal” pa Bestür di nombramentu di presidente, visepresidente i sekretario di Konseho di Supervishon pa e aña Statutario 2014-2015;

- karta pa Bestür ku aprobashon di Konseho di Supervishon pa e reglamento Doméstiko nobo di ACU drenta na vigor 1 di febrüari 2014;
  - kartanan pa Bestür den kual ta ofresé e reportahenan di Konseho di Supervishon na Banko Sentral;
  - karta pa Bestür den kual Konseho di Supervishon ta akordá e desishon di Bestür pa 59 kompanianan, ku a hasi petishon na ACU, por afilia nan personal na ACU komo sosio;
  - karta pa Bestür pa informá tokante e status di diferente dokumentonan pa maneho di ACU;
  - karta pa Bestür informashon tokante status di e “uitkering” di seguro pa ku e robo riba e mashinnan di ATM di ACU;
  - karta pa Bestür pa informá tokante e status di e “Risk analyse” kual mester a keda hasi pa e kantor di akountent “Ernst & Young”;
  - karta pa Bestür tokante presentashon di e plan di control di IAD pa aña 2014;
  - karta pa Bestür tokante e reportahe di IAD;
  - karta pa Bestür ku petishon pa informá Konseho di Supervishon tokante medidanan ku a keda tumá, despues di e presentashon (na Bestür i Konseho di Supervishon) di e kantor di akountent “Ernst & Young” tokante e polémika di pago di “winstbelasting” dor di ACU;
  - karta pa Bestür pa informá Bestür ku Konseho di Supervishon konforme Statüt mester bai di akuerdo pa ACU por prosedé den kasonan entamá den korte di hustisia;
  - karta pa Bestür pa informá tokante e maneho pa ku e “Fondo di Hubentut”;
  - kartanan pa Bestür tokante nombramentu di miembronan nobo den Bestür;
  - karta pa Bestür tokante motivashon di nombramentu di miembro di Bestür;
  - karta pa Bestür ku petishon pa mas informashon tokante e petishon di Kooperativa San Pedro;
  - karta pa Bestür tokante un keho di un sosio;
  - karta pa Bestür ku petishon pa risibí informashon riba e petishon di ACU pa haña tereno pa traha kas pa sosionan na Fonteín;
  - karta pa Bestür ku petishon pa risibí informashon riba e petishon di ACU pa haña tereno èrfpagt pa por traha kas pa sosionan na Zapateer;
  - karta pa Bestür kaminda ta rapelá e kartanan ku Konseho di Supervishon a manda pa Bestür.
  - karta pa Bestür pa informá Bestür tokante eskoho di akountent eksterno i karta tokante prosedura di kambio di akountent eksterno;
  - karta pa Bestür ku petishon pa “Risk & Compliance mènédjer” por duna un presentashon di e “Risk Action Plan”;
  - karta pa Bestür den kual Konseho di Supervishon ta akordá e desishon di Bestür pa 70 kompania, ku a hasi petishon na ACU, por afilia nan personal na ACU komo sosio;
  - karta pa informashon tokante e desaroyonan enkuanto e intenshon di Bestür pa sera un konvenio ku PSB Bank N.V.;
  - karta tokante e intenshon di Bestür pa traha ku Gobièrnu di Kòrsou huntu riba un “Fondo Agraria”;
  - karta pa Bestür ku petishon pa un Reunion Plenario pa Organonan Statutario;
  - karta pa Bestür ku petishon pa un presentashon di e “Fondo di Hubentut” di ACU;
- Tambe Konseho di Supervishon a para ketu i a deliberá riba diferente punto tokante e reportahenan finansiero di Bestür u.k.o konforme insiso j di e artíkulo 46A di Statüt.

29. Reunionnan Plenario di Organonan Statutario di ACU

- 6 di febrüari 2014. Konvokashon di e reunion aki dor di Bestür di ACU tabata primeramente pa trata e “Roster di Baha” di e Organonan Statutario. Konseho di Supervishon den e reunion aki tambe a deliberá ku Bestür tokante e prosedura di reportahenan kuartal di Konseho di Supervishon na Banko Sentral. E deliberashonan a resultá den desishonnan satisfaktorio pa e partidonan presente;

- 10 di mart 2014. Konseho di Supervishon seguidamente a reuní ku Bestür di ACU i Gerensia di ACU pa un presentashon di “winstbelasting” dor di e kompania “Ernst & Young”. E kompania a presentá un análisis over di e dilema di pagamentu di “winstbelasting” dor di ACU, kaminda e diferente posibilidatnan a keda sondeá kon pa akapará e situashon di pagamentu di “winstbelasting” dor di ACU;
- 16 di aprel 2014. Den kuadro di preparashon pa Reunión General di aña 2014 tambe e Organonan Statutario a tene un Reunion Plenario, kual a kontinuá riba dia 5 i 13 di mei 2014. Den e reunion aki e siguiente puntonan a keda tratá:
  - Relato Anual Finansiero 2013 konsolidá di ACU;
  - Relatonan Anual di Organonan Statutario;
  - proposishon pa repartishon di surplus konforme artikulo 55 Statüt di ACU;
  - preparashon pa Reunion General Anual riba aña 2013;
  - preparashon pa Reunion General konforme artikulo 30A di Statüt di ACU.
 E puntonan ariba menshoná a keda tratá satisfaktoriamente i e Organonan Statutario a bai di akuerdo pa repartishon di un surplus di 3.9%;
- 2 di sèptèmber 2014. E Organonan Statutario a bolbe tene un Reunion Plenario, kual a kontinuá riba dia 8 i 19 di sèptèmber 2014. E siguiente puntonan a keda tratá:
  - vakatura interno den Bestür di ACU i e prosedura pa ku esaki;
  - kambio di akountent eksterno di ACU i prosedura pa ku esaki;
  - vakatura interno den Bestür di ACU i e prosedura pa ku esaki i konsehonan hurídiko di Notario Eshuis i abogado Mr. W. Flocker di FCW Legal. E puntonan aki, después di u.k.o. deliberashon, tambe a keda tratá na satisfashon di e Organonan Statutario.

30. Partisipashon na reunion di Bestür

Konseho di Supervishon den kuadro di su tareanan konforme artikulo 37 insiso 1 di e Reglamentu Doméstiko di ACU a partisipá na reunionan di Bestür d.d. 17 di sèptèmber 2014, 15 di òktober 2014, 20 di òktober 2014, 5 di novèmber 2014 i 29 di novèmber 2014.

31. Reunion ku ménedjer di IAD dia 17 di desèmber 2014

Meta di e reunión tabata pa e ménedjer duna Konseho di Supervishon informashon pa ku e retraso i alabes duna un splikashon di su partisipashon den e “Task Force” ku a keda instistuí dia 1 di desèmber 2014 dor di Gerensha pa trata retraso di petishonnan di fianza. E ménedjer a duna su splikashon pa loke ta trata e tardansa den e proseso di petishonnan di fianza i a splika ku e meta di e “Task Force” ta pa hasi e investigashonnan nesario i pa bin ku solushonnan pa eliminá e retraso. E ménedjer a informá Konseho di Supervishon ku e ta duna e konsehonan nesario na e “Task Force”. E informashon di e ménedjer tabata satisfaktorio pa Konseho di Supervishon i Konseho di Supervishon a pidi e ménedjer pa sigui tene Konseho di Supervishon informá tokante e trabounan di e “Task Force”.

32. Depósito a largu plaso

E siguiente tabèl ta ilustrá e desaroyo di depósito a largu plaso pa loke ta trata e último 5 añanan.

	2014 ANG	2013 ANG	2012 ANG	2011 ANG	2010 ANG
D.a.l.p institutonan	14.500.000	-	5.000.000	11.000.000	11.000.000
D.a.l.p sosionan	40.534.000	33.180.000	28.218.000	24.984.110	22.126.000
Total	55.034.000	33.180.000	33.218.000	35.984.110	33.126.000

E saldo di depósito a largu plaso a subi den 2014 ku alrededor di ANG 7.3 mion. E subida a kita e resultado ku ACU a bin ta promové sparmentu den 2014, atraves di e kampaña “Traha dam warda awa”. E depósito a largu plaso di institutonan ta trata di plaka ku un instansia a depositá serka nos organisashon. Esaki ta enserá un montante total di ANG 14.5 mion ku diferente interes (entre 3% pa 4%) i durashon (entre 1 pa 3 año) di kontrato.

33. Debenan atrasá

Den año 2014, e montante di debenan atrasá a baha ku alrededor di ANG 202 mil (2014: ANG 6.738.764) kompará ku e año anterior (2013: ANG 6.940.777). E norma di Banko Sentral ta ku e “delinquency ratio” mester ta maksimal 5%. Esaki ta indiká e relashon entre debenan atrasá i tur fianza otorgá. Fin di año 2014, e “delinquency ratio” a baha te na 3%, kompará ku 3.7% na fin di 2013. Esaki ta resultado di maneho nobo riba kolekshon di debe atrasá, prosesonan interno ku a keda introdusí durante di 2014 i tambe e kresementu di total fiansanen ku a keda otorgá na sosionan.

34. Likides

E “ratio” di likides pa fin di año 2014 tabata 29.8%. Konforme norma di Banko Sentral esaki mester ta mínimo 20%. Kompará ku año 2013, e likides a subi ku alrededor di 2.7%. For di esaki nos por konkluí ku ACU ta tene su mes na normanan stipulá dor di Banko Sentral. Ta importante pa vigilá e situashon aki di aserka si, pa asina por evitá ku e fondonan aki ta keda drumi na bankonan sin ta keda usá pa por sigui multipliká nos entradanan.

35. “Fondo pa Hubentut”

E “Fondo di Hubentut” a será año 2014 ku un montante di ANG 400.643, despues ku a pone aserka e montante di ANG 86.720 ku a keda aprobá dor di Reunion General año pasá i tambe dedusí un montante alrededor di ANG 99 mil ku a keda usá conforme plan aprobá dor di Reunion General. Pa año 2014, ku aprobashon di Reunion General, lo mester añañá un montante di ANG 101.010 na e fondo aki (20.202 sosio aktivo x ANG 5,=).

Na nòmber di Konseho di Supervishon di ACU,

Presidente,

Sekretario,

_____
Anthony G. Allee

_____
Peggy M. Isenia LL.M.

Kòrsou mei 2015

Edukashon

Formashon

Informashon

Relato Anual 2014
Finansiero di Bestür

ACU

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie

Inhoudsopgave

Geconsolideerde balans per 31 december 2014	32
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar eindigend op 31 december 2014.	34
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het boekjaar eindigend op 31 december 2014.....	35
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar eindigend op 31 december 2014.....	37
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar eindigend op 31 december 2014.....	38
(2) Materiële vaste activa.....	53
(3) Financiële activa.....	54
(4) Leningen aan leden	55
(5) Overige vorderingen en transitoria	57
(6) Liquide middelen	57
(7) Te betalen dividend	58
(8) Termijn deposito's leden	58
(9) Deposito's van institutionele beleggers	59
(10) Deposito's en rekening courant van leden.....	59
(11) Overige schulden en transitoria	60
(12) Voorziening voor dekking ontoereikend pensioen.....	60
(13) Interestbaten.....	61
(14) Interestlasten	61
(15) Overige baten en lasten	62
(16) Personeelskosten	63
(17) Huisvestingskosten.....	64
(18) Algemene kosten.....	65
(19) Premie overlijdensverzekering	66
(20) Surplus per aandeel	66
(21) Transacties met verbonden partijen.....	66
(22) Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	68
(23) Gebeurtenissen na balansdatum.....	69
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	70

Geconsolideerde balans per 31 december 2014

	Toel.	2014	2013
		ANG	ANG
Activa			
Materiële vaste activa	2	5,807,191	6,041,519
Financiële vaste activa	3	39,406	39,406
Langlopende vorderingen			
Leningen aan leden	4	151,819,442	124,300,689
Kortlopende vorderingen			
Overige vorderingen en transitoria	5	4,799,928	5,169,540
Leningen aan leden (kort)	4	65,259,181	57,590,896
Liquide middelen	6	<u>48,114,910</u>	<u>33,553,898</u>
		<u>275,840,058</u>	<u>226,695,948</u>

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

	Toel.	2014	2013
		ANG	ANG
Passiva			
Eigen vermogen			
Aandelen leden		92,029,857	83,572,599
Vermogen en surplus FAA beschikbaar voor toekomstige verplichtingen		1,842,611	1,852,563
Algemene reserve		14,695,043	12,374,768
Netto surplus na statutaire surplusbestemming		<u>5,500,852</u>	<u>4,871,310</u>
		114,068,363	102,671,240
Voorziening voor dekking ontoereikend pensioen			
	12	508,993	205,113
Langlopende schulden			
Deposito's van institutionele beleggers	9	4,500,000	-
Kortlopende schulden			
Te betalen dividend	7	(35,076)	(74,212)
Deposito's van institutionele beleggers	9	10,000,000	-
Termijn deposito's van leden	8	40,534,000	33,180,000
Deposito's van leden	10	98,351,100	83,864,563
Overige schulden en transitoria	11	<u>7,912,678</u>	<u>6,849,244</u>
		156,762,702	123,819,595
		<u>275,840,058</u>	<u>226,695,948</u>

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar eindigend op 31 december 2014.

	Toel.	2014		2013	
		ANG	ANG	ANG	ANG
Interestbaten	13	30,295,609		26,120,860	
Interestlasten	14	<u>(4,758,393)</u>		<u>(3,930,708)</u>	
<i>Netto interestbaten</i>			25,537,216		22,190,152
Overige baten	15		<u>320,799</u>		<u>481,092</u>
<i>Netto interestbaten en overige baten</i>			25,858,014		22,671,244
Bedrijfslasten					
Personeelskosten	16	9,619,407		7,869,061	
Huisvestingskosten	17	1,485,933		1,871,118	
Algemene kosten	18	5,042,843		4,476,687	
Afschrijvingskosten	2	953,968		882,381	
Toevoeging voorziening voor gepensioneerden	4	505,202		156,577	
Toevoeging voorziening dekking ontoereikend pensioen	12	42,232		26,337	
Toevoeging voorziening dubieuze debiteuren	4	520,918		424,941	
Premie overlijdensverzekering	19	<u>1,225,873</u>		<u>1,225,873</u>	
<i>Totale bedrijfslasten</i>			19,396,376		16,932,975
Netto surplus	20		6,461,639		5,738,268
Overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten			-		-
Netto gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten			<u>6,461,639</u>		<u>5,738,268</u>
Surplus bestemming:					
Algemene Reserve cf statuten			<u>970,739</u>		<u>859,643</u>

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het boekjaar eindigend op 31 december 2014.

Geconsolideerd mutatie overzicht van het eigen vermogen over 2013					
	Aandelen leden	Stichtings vermogen FAA en netto surplus FAA	Algemene reserve	Netto surplus na statutaire surplusbestemming	Totaal
	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG
31 december, 2013					
Balans begin boekjaar	76,119,373	1,845,248	10,196,270	5,462,852	93,623,744
Stortingen leden	10,946,296				10,946,296
Opnames/verrekeningen leden	(3,161,846)				(3,161,846)
Inhoudingen Fekoskan en onderhoud gebouw	(585,133)				(585,133)
Mutatie algemene reserve 2013 /					
Correctie algemene reserve 2012	253,909		911,815	(911,823)	253,901
Toevoeging regelgevende reserve dubieuze debiteuren					-
Viering ACU 50 jaar Jubileum					-
Correctie dividend voorgaande jaren			407,040	(407,040)	(4,065,141)
Toegekend dividend				(4,065,141)	(78,850)
Toegekend dividend jeugd				(78,850)	5,738,269
Netto surplus FAA/ACU		7,315	859,643	5,730,955	5,738,269
Verdeling resultaat 2013 (15%)				(859,643)	-
Balans einde boekjaar	83,572,599	1,852,563	12,374,768	4,871,310	102,671,240

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

Geconsolideerd mutatie overzicht van het eigen vermogen over 2014					
	Aandelen leden	Stichtings vermogen FAA en netto surplus FAA	Algemene reserve*	Netto surplus na statutaire surplusbestemming	Totaal
	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG
31 december, 2014					
Balans begin boekjaar	83,572,599	1,852,563	12,374,768	4,871,310	102,671,240
Herberekening voorziening voor ontoreikend pensioen 2012-2013	12,187,448			(261,648)	(261,648)
Stortingen leden	(3,050,487)				12,187,448
Opnames/verrekeningen leden					(3,050,487)
Inhoudingen Fekoskan en onderhoud gebouw	(679,703)				(679,703)
Mutatie algemene reserve 2014			1,349,536	(1,349,536)	-
Toegekend dividend				(3,173,406)	(3,173,406)
Toegekend dividend jeugd				(86,720)	(86,720)
Netto surplus FAA/ACU		(9,952)		6,471,591	6,461,639
Verdeling resultaat 2014 (15%)			970,739	(970,739)	-
Balans einde boekjaar	92,029,857	1,842,611	14,695,043	5,500,852	114,068,363

*In de algemene reserve wordt de voorziening 'General Provision for Loan Losses' opgenomen conform voorschriften van CBCS.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar eindigend op 31 december 2014

	ANG	ANG
Netto surplus	6,461,639	5,738,268
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Netto interestbaten	(25,537,216)	(22,190,152)
Toevoeging voorziening voor oninbaarheid leningen	520,918	424,941
Toevoeging voorziening voor gepensioneerden	505,202	156,577
Vrijval voorziening voor gepensioneerden	(199,136)	-
Toevoeging voorziening voor dekking ontoereikend pensioen	303,880	26,337
Afschrijvingen	1,074,960	882,381
	<u>(16,869,753)</u>	<u>(14,961,648)</u>
<i>Mutatie in:</i>		
(Toename)/afname leningen aan leden (lang)	(28,345,737)	(1,704,356)
(Toename)/afname leningen aan leden (kort)	(7,668,285)	(24,202,548)
Afname/(toename) vorderingen en transitoria	644,154	(774,870)
Toename/ (afname) termijn deposito's leden	7,354,000	4,962,000
Toename/ (afname) deposito's leden	14,486,537	16,021,531
Toename/(afname) deposito's particuliere instanties	14,500,000	(5,000,000)
Toename/(afname) schulden en transitoria	470,545	(120,395)
Afname voorziening pensioen	-	(18,279)
	<u>(15,428,536)</u>	<u>(25,798,565)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>(15,428,536)</u>	<u>(25,798,565)</u>
Ontvangen interest	30,021,067	26,192,922
Betaalde interest	(4,252,224)	(3,899,482)
	<u>10,340,307</u>	<u>(3,505,125)</u>
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>10,340,307</u>	<u>(3,505,125)</u>
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	(840,635)	(1,347,943)
	<u>(840,635)</u>	<u>(1,347,943)</u>
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(840,635)</u>	<u>(1,347,943)</u>
Financieringsactiviteiten		
Toename/(afname) aandelen leden	8,457,258	7,453,227
Herberekening voorziening voor ontoereikend pensioen 2012-2013	(261,648)	-
Betaalde dividend	(3,134,270)	(4,228,179)
	<u>5,061,340</u>	<u>3,225,048</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>5,061,340</u>	<u>3,225,048</u>
Toename/(afname) liquiditeit	14,561,012	(1,628,020)
Liquide middelen begin boekjaar	33,553,898	35,181,918
	<u>48,114,910</u>	<u>33,553,898</u>
Geldmiddelen en kasequivalenten op 31 december	<u>48,114,910</u>	<u>33,553,898</u>

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar eindigend op 31 december 2014

1. Verslaggevende entiteit (algemeen), de belangrijkste grondslagen voor de financiële verslaggeving en financiële risicofactoren.

1.1 Verslaggevende entiteit

Doelstelling

De Coöperatieve Spaar- en Kredietvereniging ACU is opgericht op 27 november 1962 op Curaçao. Tijdens een buitengewone ledenvergadering in december 2005 zijn de statuten inclusief rechtspersoon en naam gewijzigd. Sinds 30 januari 2006 heet ACU officieel:

De Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU (ACU).

ACU heeft als doel en hoofdzaak:

- Het bevorderen van de spaarzin onder haar leden door hen in de gelegenheid te stellen om te sparen;
- De mogelijkheid te creëren om aan haar leden leningen en voorschotten te verstrekken in hun belang en tegen voordelige voorwaarden;
- Het bevorderen van de stoffelijke belangen van haar leden;
- De handhaving van het beginsel van voortdurende opvoeding, in de zin van het behouden van de coöperatieve gedachte, het bijbrengen van de techniek der coöperatie en de opvoeding van haar leden in de ruimste zin des woords; en
- Het aanbieden van doelmatige financiële diensten aan haar leden.

ACU is conform de Landsverordening Coöperatieve vereniging 1920 opgericht en zetelt te Pater Euwensweg, Curaçao. De geconsolideerde jaarrekening 2014 is goedgekeurd voor publicatie door het Bestuur op 8 mei 2014.

Gelieerde partijen

ACU verricht transacties met en ten behoeve van gelieerde bedrijven. Deze zijn:

- Fundashon Aseguros ACU (FAA) (slapend)
- Fekoskan

1.2 De belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

Basis voor presentatie

De belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening zijn toegepast, worden hieronder vermeld. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS). De geconsolideerde jaarrekening is gebaseerd op historische kosten tenzij anders aangegeven.

Going concern

Na onderzoek heeft het bestuur en directie van ACU de verwachting dat ACU adequate financiële bronnen heeft om de activiteiten voort te zetten in de nabije toekomst. ACU heeft derhalve de jaarrekening op going concern basis opgesteld.

Belangrijkste schattingen en beoordelingen in de jaarrekening

Het opmaken van geconsolideerde jaarrekening conform IFRS brengt het gebruik van bepaalde belangrijke schattingen met zich mee. Ook wordt bij het toepassen van waarderingsgrondslagen in de geconsolideerde jaarrekening van ACU, het bestuur veelal gevraagd hun oordeel te geven. Indien dergelijke oorde(e)l(en) significant of complex zijn, of indien de invloed van schattingen of oordelen significant is voor de geconsolideerde jaarrekening, worden deze toegelicht onder belangrijkste schattingen en beoordelingen in de geconsolideerde jaarrekening.

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

Schattingen en beoordelingen zijn gebaseerd op in het verleden opgedane ervaringen en andere factoren, waaronder ook verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen zoals deze zich, naar de huidige stand van zaken, redelijkerwijs kunnen voordoen.

ACU maakt schattingen en doet veronderstellingen over toekomstige ontwikkelingen. Bij het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening heeft het management oordelen gevormd en schattingen en veronderstellingen gemaakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Schattingen en aannames die in het komende boekjaar kunnen leiden tot materiële aanpassingen van boekwaarden van activa en verplichtingen worden hieronder nader toegelicht.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Onderstaand zijn de belangrijkste schattingen die door management zijn gehanteerd.

(a) Voorzieningen Gepensioneerden en voor dekking ontoereikend pensioen

De waarde van de verplichtingen is afhankelijk van een aantal factoren die op basis van actuariële grondslagen worden bepaald. De disconteringsvoet is een van de aannames die gebruikt wordt om de lasten te bepalen. Veranderingen in deze aannames zullen effect hebben op de boekwaarde van de verplichtingen.

De onderneming bepaalt de disconteringsvoet aan het einde van het boekjaar. Dit is de rentevoet die gebruikt zou moeten worden om de contante waarde te bepalen van de toekomstige geschatte kasstromen die naar verwachting nodig zijn om de verplichting af te wikkelen. Overige aannames voor de berekening van verplichtingen hebben betrekking op huidige marktomstandigheden.

(b) Bijzondere waardeverminderingen

ACU beoordeelt de leningenportefeuille voor bijzondere waardevermindering in een activa met dezelfde eigenschappen ten aanzien van kredietrisico's. Deze eigenschappen moeten relevant zijn voor de schatting van de toekomstige kasstromen van ACU en indicatief zijn voor het vermogen van de debiteur om aan zijn verplichtingen te voldoen. Toekomstige kasstromen worden collectief geëvalueerd op een eventuele bijzondere waardevermindering op basis van contractuele kasstromen van de activa en historische verliescijfers.

Schattingen van veranderingen in toekomstige kasstromen voor groepen van activa zouden consistent moeten zijn en de veranderingen in de gerelateerde periodieke data weergeven. De methoden en aannames die gebruikt worden voor het schatten van toekomstige kasstromen worden regelmatig beoordeeld voor het beperken van verschillen tussen inschattingen van verliezen en actuele verliezen.

Functionele valuta en presentatie valuta

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in de Nederlands Antilliaanse gulden, die fungeert als de functionele valuta van ACU. Tenzij anders aangegeven, is alle financiële informatie in Nederlands Antilliaanse gulden afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Nog niet toegepaste nieuwe standaarden en interpretaties

Een aantal nieuwe standaarden, aanpassingen van standaarden en interpretaties is van kracht voor jaarperioden die aanvangen na 1 januari 2014 en is derhalve niet toegepast op deze geconsolideerde jaarrekening. Voor zover nieuwe standaarden relevant zouden kunnen zijn voor ACU worden ze onderstaand beschreven. ACU is niet van plan deze standaarden vervoegd toe te passen. Deze wijzigingen zullen geen significante effecten hebben op ACU.

(a) IFRS 9 Financiële instrumenten (2010), IFRS 9 Financiële instrumenten (2009)

IFRS 9 (2009) introduceert nieuwe vereisten inzake de classificatie en waardering van financiële activa. Onder IFRS 9 (2009) worden financiële activa geclassificeerd en gewaardeerd op basis van het bedrijfsmodel waarbinnen ze worden aangehouden en de kenmerken van hun contractuele kasstromen. De herziene IFRS 9 (2010) bevat toevoegingen met betrekking tot financiële verplichtingen. De IASB is momenteel bezig met een project voor beperkte aanpassingen van de vereisten inzake classificatie en waardering onder IFRS 9 en de toevoeging van nieuwe vereisten inzake bijzondere waardevermindingsverliezen op financiële activa en hedge accounting.

IFRS 9 (2010 en 2009) is van kracht voor jaarperioden die aanvangen op of na 1 januari 2015 en vervoegde toepassing is toegestaan. De toepassing van IFRS 9 (2010) zal naar verwachting een effect hebben op de financiële activa maar niet op de financiële verplichtingen van ACU. ACU heeft niet gekozen voor vervoegde toepassing van deze standaarden en de impact van deze standaard en is onbekend en kan niet op een redelijke wijze worden geschat.

(b) Teruggenomen bijzondere waardevermindings-verliezen op niet-financiële activa (Wijziging IAS 36)

Als gevolg van de publicatie van IFRS 13 – Waardering tegen reële waarde, werden de bepaling met betrekking tot informatieverschaffing in IAS 36 – Bijzondere waardevermindering van activa gewijzigd. Eén van de wijzigingen zorgde voor een vereiste inzake informatieverschaffing die verder ging dan de bedoeling was. Het IASB heeft dit gecorrigeerd door de publicatie van 'Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets (Amendments to IAS 36)'.

De wijziging is van toepassing op jaarperiodes die beginnen op of na 1 januari 2015 met retroactieve toepassing. Vervoegde toepassing is toegelaten in de periode waarin IFRS 13 wordt toegepast.

ACU heeft niet gekozen voor vervoegde toepassing van deze standaard, de impact van deze standaard is momenteel onbekend en kan niet op een redelijke wijze worden geschat.

(c) Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen (Wijzigingen in IAS 32)

Deze standaard vereist dat financiële activa en financiële verplichtingen op nettobasis worden gepresenteerd indien dit een uitdrukking vormt van de verwachte toekomstige kasstromen van een entiteit uit de afwikkeling van twee of meer afzonderlijke financiële instrumenten. Als een entiteit het recht heeft om een enkel nettobedrag te ontvangen of te betalen en dit ook van plan is, heeft zij in feite slechts een enkel financieel actief of een enkele financiële verplichting. In andere omstandigheden worden financiële activa en financiële verplichtingen afzonderlijk van elkaar gepresenteerd in overeenstemming met hun kenmerken als economische middelen of verplichtingen van de entiteit.

De impact van deze standaard en is momenteel onbekend en kan niet op een redelijke wijze worden geschat.

Wijziging in de grondslagen voor financiële verslaggeving

Met uitzondering van de hieronder genoemde aanpassingen heeft ACU consequent de grondslagen voor financiële verslaggeving gehanteerd voor alle perioden die in deze geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. ACU heeft met ingang van 1 januari 2014 de volgende nieuwe standaarden en wijzigingen op standaarden aangehouden, met inbegrip van alle daaruit voortvloeiende wijzigingen in overige standaarden:

- Informatieverschaffing – Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen (wijziging in IFRS 7)
- IFRS 10 Geconsolideerde jaarrekening (2011)
- IFRS 12 Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten
- IFRS 13 Waardering tegen reële waarde
- Presentatie van posten in niet-gerealiseerde resultaten (aanpassingen van IAS 1)
- De realiseerbare waarde van niet-financiële activa (aanpassingen van IAS 36) (2013)

De aard en de effecten van deze wijzigingen worden hieronder uiteengezet.

Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Als gevolg van de aanpassingen op IFRS 7 heeft ACU de informatieverschaffing over de saldering van financiële activa en financiële verplichtingen uitgebreid.

Dochterondernemingen

IFRS 10 (2011) introduceert een nieuw controlemodel dat gericht is op de vraag of ACU beleidsbepalende invloed heeft op een deelneming, of zij is blootgesteld aan of rechten heeft op variabele rendementen uit haar betrokkenheid bij de deelneming, en of zij het vermogen heeft haar zeggenschap aan te wenden om deze rendementen te beïnvloeden. Als gevolg van IFRS 10 (2011) heeft ACU de conclusie inzake de zeggenschap over deelnemingen per 1 januari 2014 opnieuw beoordeeld en haar grondslagen voor financiële verslaggeving gewijzigd voor het bepalen van de vraag of zij zeggenschap heeft over haar deelnemingen en dienovereenkomstig of zij deze moet consolideren. Beoordeling heeft geen effect gehad op de consolidatiekring.

Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten

Als gevolg van IFRS 12 heeft ACU haar informatieverschaffing uitgebreid over belangen in (dochter)ondernemingen (zie toelichting 3.1) en over mogelijke investeringen die zijn verwerkt volgens de 'equity'-methode.

Waardering tegen reële waarde

IFRS 13 voorziet in een enkel kader voor het bepalen van de reële waarde en voor de informatieverschaffing over de waarderingen tegen reële waarde indien dergelijke waarderingen vereist of toegestaan zijn op grond van overige IFRS. Het kader voorziet in een enkele definitie van de reële waarde als de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum.

Presentatie van posten van niet-gerealiseerde resultaten

Als gevolg van de wijzigingen van IAS 1 heeft ACU de presentatie van posten van niet-gerealiseerde resultaten in haar overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten aangepast, met als doel posten die zouden worden overgeboekt naar de winst- en verliesrekening apart weer te geven van die posten waarvoor dat nooit zou worden gedaan. De vergelijkende gegevens zijn dienovereenkomstig opgenomen. Voor het jaar 2014 was dit niet het geval.

Consolidatiegrondslagen

Dochteronderneming(en)

Dochterondernemingen zijn alle entiteiten waarover ACU zeggenschap uitoefent in de zin dat ACU macht over de entiteit heeft, ACU blootgesteld is aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de entiteit, en ACU over de mogelijkheid beschikt zijn macht over de entiteit te gebruiken om de omvang van de opbrengsten te beïnvloeden. Ondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de zeggenschap kan worden uitgeoefend door ACU. De consolidatie vindt plaats op het moment dat zeggenschap is overgedragen.

De onderneming die valt onder de consolidatiekring is:

- Fundashon Aseguros ACU (FAA) (slapend)

Eliminatie van transacties bij consolidaties

Intercompany transacties, balansposten en ongerealiseerde winsten en verliezen op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd. Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde wijze geëlimineerd als niet-gerealiseerde winsten, maar alleen voor zover er geen aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering. Waar noodzakelijk worden waarderingsgrondslagen van dochteronderneming(en) in overeenstemming gebracht met die van ACU.

Verlies van zeggenschap

Bij verlies van zeggenschap worden de activa en verplichtingen van de dochteronderneming, eventuele minderheidsbelangen en overige met de dochteronderneming samenhangende vermogenscomponenten niet langer in de balans verantwoord. Het eventuele overschot of tekort op het verlies van zeggenschap wordt opgenomen in het resultaat. Indien ACU een belang behoudt in de voormalige dochteronderneming, wordt dat belang tegen de reële waarde verantwoord op de datum dat niet langer sprake was van zeggenschap.

Geassocieerde deelnemingen

Geassocieerde deelnemingen zijn alle entiteiten waarover ACU invloed van betekenis heeft op het financiële en operationele beleid, doch geen beslissende zeggenschap, kan uitoefenen, meestal door middel van het beschikken over 20% tot 50% van de stemrechten. Investerings in geassocieerde deelnemingen; de eerste verwerking in de jaarrekening geschiedt tegen kostprijs. De waardering van geassocieerde deelnemingen is inclusief goodwill, onder vermindering van cumulatieve bijzondere waardeverminderingen, zoals bepaald op de overnamedatum. Het aandeel in het resultaat van de geassocieerde deelneming dat aan ACU wordt toegerekend wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening. Het aandeel van de mutaties in de reserves van een geassocieerde deelneming die na overnamedatum aan ACU toerekenbaar zijn, worden opgenomen in reserves van ACU.

De cumulatieve correcties op de overname bepaalde reële waarde van de overgenomen geassocieerde deelnemingen worden in de boekwaarde van de geassocieerde deelneming verwerkt. Indien het aandeel van verliezen toerekenbaar aan ACU de boekwaarde van de geassocieerde deelneming (inclusief overige niet door zekerheden gedekte vorderingen) overschrijdt, worden verdere verliezen niet meer opgenomen tenzij er door ACU zekerheden zijn gesteld ten behoeve van de geassocieerde deelneming dan wel dat er verplichtingen zijn aangegaan of betalingen namens de geassocieerde deelneming zijn verricht. Ongerealiseerde winsten op transacties tussen ACU en haar geassocieerde deelnemingen worden geëlimineerd naar rato van het belang van ACU in de geassocieerde deelnemingen. Ongerealiseerde verliezen worden ook geëlimineerd tenzij de transactie aantoonde dat sprake is van een bijzondere waardevermindering van een actief. Waar noodzakelijk worden waarderingsgrondslagen van geassocieerde deelnemingen in overeenstemming gebracht met die van ACU.

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

Wanneer het aandeel van ACU in de verliezen groter is dan de waarde van het belang in een investering verwerkt volgens de 'equity'-methode, wordt de boekwaarde van dat belang (inclusief eventuele langetermijninvesteringen) in de balans van ACU afgeboekt tot nihil en worden verdere verliezen niet meer in aanmerking genomen behalve voor zover ACU een verplichting is aangegaan of betalingen heeft verricht namens een volgens de 'equity'-methode verwerkte investering.

De onderneming die valt onder de deelneming is:

- Fekoskan

Investerings in eigen vermogensinstrument

De investeringen in eigen vermogensinstrumenten worden tegen kostprijs gewaardeerd. De reden hiervoor is dat de reële waarde niet op een betrouwbare wijze kan worden geschat.

De onderneming die valt onder de investering is:

- Aska Holding N.V.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen en cumulatieve waardeverminderingverliezen.

Op materiële vaste activa wordt afgeschreven vanaf de datum dat deze geïnstalleerd en klaar voor gebruik zijn, of bij intern ontwikkelde activa vanaf de datum dat het actief afgerond en klaar voor gebruik is. Er wordt rekening gehouden met eventuele restwaarde en duurzame waardedalingen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa geschieden lineair en onder aftrek van de restwaarde en op basis van de geschatte gebruiksduur van iedere afzonderlijk materieel vast actief. Afschrijvingen worden in principe ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht, behalve indien het betreffende bedrag deel uitmaakt van de boekwaarde van een ander actief.

De kosten na eerste opname worden uitsluitend geactiveerd indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot de component aan ACU zullen toekomen. De kosten van lopende reparaties en onderhouden worden opgenomen wanneer zij worden gemaakt.

De restwaarden en gebruiksduur van activa worden jaarlijks op de balansdatum beoordeeld en, indien noodzakelijk, aangepast. De boekwaarde van een actief wordt onmiddellijk afgeschreven tot realiseerbare waarde als de realiseerbare waarde onder de boekwaarde van het actief ligt.

Winsten of verliezen op verkoop van activa worden berekend als het verschil tussen opbrengsten en boekwaarden en worden verantwoord binnen de overige (verliezen)/winsten – netto, in de winst- en verliesrekening. In het overzicht opgenomen in de toelichting onder toelichting 2 "Materiële vaste activa" is het aantal levensjaren per activa opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen van niet-financiële activa

Voor activa waarop wordt afgeschreven vindt jaarlijks een beoordeling plaats of er aanwijzingen zijn dat deze activa aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zijn. Een bijzondere waardevermindering is het bedrag dat de boekwaarde van het actief de realiseerbare waarde te boven gaat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de reële waarde van een actief, onder verrekening van verkoopkosten, en de bedrijfswaarde.

Om bijzondere waardeverminderingen te kunnen bepalen worden individuele activa ingedeeld op het laagste niveau waarop kasstromen te identificeren zijn (kasstroom genererende eenheden). Niet-financiële activa, anders dan goodwill, die aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zijn geweest, worden op iedere balansdatum beoordeeld voor mogelijke terugboeking van de waardevermindering.

Financiële instrumenten

De balanswaarde van de financiële instrumenten die niet op marktwaarde zijn gewaardeerd wordt geacht de marktwaarde te benaderen. Om deze reden is er geen afzonderlijke toelichting van de marktwaarde per financieel instrument opgenomen in de jaarrekening.

De classificatie van financiële activa en financiële verplichting hangt samen met het doel van de investering. Management stelt de classificatie van investeringen vast bij eerste opname in de jaarrekening en heroverweegt de classificatie op elke verslagdatum.

Financiële activa

Leningen aan leden, vorderingen en deposito's worden door ACU bij eerste opname verwerkt op de datum waarop deze ontstaan. Bij alle overige financiële activa (inclusief eventuele activa die zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening) vindt de eerste opname plaats op de transactiedatum. De transactiedatum is de datum waarop ACU zich verbindt aan de contractuele bepalingen van het instrument.

ACU neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als ACU de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie waarbij nagenoeg alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen. Indien ACU een belang behoudt of creëert in de overgedragen financiële activa, dan wordt dit belang afzonderlijk als actief of verplichting opgenomen. ACU heeft geen leningen overgedragen.

ACU onderscheidt de volgende financiële activa: financiële vaste activa, leningen aan leden, overige vorderingen en transitoria en liquide middelen.

Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn financiële activa (niet zijnde afgeleide financiële instrumenten) met vaste of bepaalde aflossingen. Presentatie geschiedt onder kortlopende vorderingen, behalve wanneer de vervaldatum meer dan 12 maanden na de balansdatum ligt, in welk geval classificatie als langlopende vordering plaatsvindt.

De leningen aan leden zijn gepresenteerd voor de nominale bedragen onder aftrek van noodzakelijke geachte voorzieningen. De voorziening dubieuze debiteuren betreft de specifiek en collectieve voorzieningen.

De specifieke voorziening (voorziening dubieuze debiteuren)

Uit opgedane ervaringen over de jaren wordt bij de schatting van de specifieke voorziening voor oninbaarheid de volgende informatie gehanteerd:

- De voorziening wordt gevormd op basis van de historische patroon van de dubieuze debiteuren;
- De kredietwaardigheid van de leden, de achterstallige rente en de hoofdsom worden meegenomen om de voorziening te berekenen;
- Alle leningen met een betalingsachterstand worden periodiek middels de 'statische methode' (per achterstallige debiteur) beoordeeld of ze daadwerkelijk in aanmerking komen om te worden voorzien.
- Voor een groep leden waarvan geen verzekeringsdekking wordt geboden door de verzekeraar (gepensioneerden) wordt automatisch een voorziening gevormd.

Voorziening voor gepensioneerden

De specifieke voorziening voor overlijdensrisico van de gepensioneerde leden die niet in aanmerking komen voor een verzekering bij een verzekeraar wordt op basis van actuariële grondslagen bepaald. De berekening van de voorziening is op basis van de volgende grondslagen:

- Interest: 3.5% (2013: 3.5%)
- Overlevingstafel: GBM0005 voor mannen en GBV0005 voor vrouwen (2013: GBM0005 voor mannen en GBV0005 voor vrouwen)
- Leeftijdscorrectie: -1 voor mannen en -1 voor vrouwen (2013: -1 voor mannen en -1 voor vrouwen)

Bijzondere waardeverminderingen van financiële activa

ACU beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een financieel actief, afgewaardeerd dient te worden. Een financieel actief wordt afgewaardeerd als er objectief bewijs is voor een bijzondere waardevermindering als resultante van een gebeurtenis uit het verleden, die zich heeft voorgedaan na de initiële waardering.

Verwachte verliezen op basis van gebeurtenissen in de toekomst, hoe waarschijnlijk ook dat ze zich voordoen, worden niet verantwoord. Factoren die in beschouwing worden genomen zijn, onder andere, de volgende:

- Potentiële faillissement;
- Contractbreuk, zoals door een faillissement of nalatigheid in het betalen van de rente of hoofdsom; en
- Nadelige veranderingen in de betalingsstatus, of economische omstandigheden die nauw samenhangen met wanbetaling (zoals werkloosheid).

Indien er objectief bewijs is voor een bijzondere waardevermindering en de uitstaande waarde van het financieel actief afgewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs het geschatte terug te ontvangen bedrag overstijgt, wordt het actief afgewaardeerd. Het terug te ontvangen bedrag is de contante waarde van de toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de originele effectieve rente. Indien sprake is van een waardevermindering wordt de onderliggende waarde afgewaardeerd naar zijn terug te ontvangen bedrag, waarbij het afwaarderingsverlies in winst- en verliesrekening wordt verantwoord.

Deze eigenschappen moeten relevant zijn voor de schatting van de toekomstige kasstromen van ACU en indicatief zijn voor het vermogen van de debiteur om aan zijn verplichtingen te voldoen. Toekomstige kasstromen vanuit ACU, van gelijksoortige financiële activa, worden collectief geëvalueerd op een eventuele bijzondere waardevermindering op basis van de contractuele kasstromen van de actieve en historische verliescijfers. In het geval van een collectieve evaluatie voor een bijzondere waardevermindering worden financiële activa in ACU met dezelfde eigenschappen ten aanzien van kredietrisico's geplaatst.

Historische verliescijfers worden aangepast op basis van actuele observeerbare data die de effecten van actuele omstandigheden weergeven die geen effect hadden op de periode waarop de historische verliezen gebaseerd waren, en voor het verwijderen van de effecten van omstandigheden in de eerdere periode die zich op dit moment niet meer voordoen.

Schattingen van veranderingen in toekomstige kasstromen voor groepen van activa zouden consistent moeten zijn en de veranderingen in de gerelateerde periodieken die dat weergeven. De methoden en aannames die gebruikt worden voor het schatten van toekomstige kasstromen worden regelmatig beoordeeld voor het beperken van verschillen tussen inschattingen van verliezen en actuele verliezen.

Indien een lening niet meer inbaar is, wordt deze afgeschreven tegen de voorziening voor oninbaarheid. De leningen worden pas afgeschreven nadat alle noodzakelijke procedures zijn afgerond en het bedrag dat afgeschreven dient te worden is bepaald door de directie.

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct op te nemen bankdeposito's, andere zeer liquide korte termijnbeleggingen met een oorspronkelijke looptijd van ten hoogste 3 maanden of minder, en bancaire rekening-courantschulden. Rekening-courantschulden worden opgenomen onder leningen onder de kortlopende verplichtingen op de balans.

Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking tegen reële waarde opgenomen, onder verrekening van transactiekosten en daarna tegen geamortiseerde kostprijs. Financiële verplichtingen worden verantwoord als kortlopende verplichtingen tenzij ACU een onvoorwaardelijk recht heeft om afwikkeling van de verplichting tot minstens 12 maanden na de balansdatum uit te stellen.

ACU neemt een financiële verplichting niet langer op in de balans als de contractuele verplichtingen worden kwijtgescholden of geannuleerd, of verlopen. ACU onderscheidt de volgende financiële verplichtingen: te betalen dividend, deposito's van leden, deposito's van institutionele beleggers en overige schulden en transitoria.

Overige activa en verplichtingen

De overige activa en verplichtingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Salderen van activa en verplichtingen

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het resulterende nettobedrag wordt uitsluitend in de balans gepresenteerd indien ACU een wettelijk afdwingbaar recht heeft op deze saldering en indien zij voornemens is om te salderen op netto basis dan wel het actief en de verplichting gelijktijdig te realiseren.

Eigen vermogen

De belangrijkste onderdelen van het eigen vermogen worden toegelicht.

Aandelen leden

Bij beëindiging van het lidmaatschap wordt steeds het nominale aandelenkapitaal gerestitueerd. Tussentijdse restitutie zijn slechts onder bijzondere omstandigheden mogelijk. Per 31 december 2014 had ACU ANG 92,029,857 (2013: ANG 83,572,599) aan aandelenkapitaal. Per 31 december 2014 had ACU 20,202 (2013: 17,344) geregistreerde actieve leden.

Algemene reserve

De algemene reserve wordt opgebouwd uit de statutaire verplichting 15% van de winst (2013: 15%) te doen toekomen aan de algemene reserve. Per 31 december 2014 had ACU ANG 14,695,043 (2013: ANG 12,374,768) aan algemene reserve.

Regelgevende reserve dubieuze debiteuren CBCS

De regelgevende reserve van de Centrale Bank van Curaçao en St. Maarten (CBCS) ("regulatory reserve loan loss") zal als een reserve van het eigen vermogen worden behandeld in de jaarrekening. De algemene reserve bedraagt 2% van de netto leningenportefeuille. De regelgevende reserve is onderdeel van de Algemene Reserve en bedraagt voor het jaar 2014 ANG 4,341,573 (2013: ANG 3,637,832).

Dividenduitkeringen

Dividenduitkeringen aan de leden worden in de geconsolideerde jaarrekening als een verplichting verwerkt vanaf het moment dat de aandeelhouders tijdens de aandeelhouders vergadering in mei van het daaropvolgend jaar hebben besloten tot een dividenduitkering.

Personeelsbeloningen

ACU heeft als pensioenregeling een toegezegde-bijdrageregeling. Bij een toegezegde-bijdrageregeling worden vastgestelde premies betaald aan verzekeringsmaatschappij. Bij deze pensioenregeling heeft ACU geen wettelijke of feitelijke verplichtingen om aanvullende premies te betalen indien het fonds of de maatschappij onvoldoende middelen heeft om huidige of toekomstige pensioenen te betalen.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt ACU op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft ACU geen verdere verplichtingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als een actief indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen zodra ACU een wettelijke of feitelijke verplichting heeft die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om aan de verplichting te voldoen en het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat. Voorzieningen voor toekomstige exploitatieverliezen worden niet in aanmerking genomen. Indien sprake is van meerdere gelijksoortige verplichtingen wordt de waarschijnlijkheid dat een uitstroom van middelen zal plaatsvinden voor het afwickelen ervan vastgesteld door deze verplichtingen als geheel te beoordelen. Een voorziening wordt opgenomen, ook als de waarschijnlijkheid van een uitstroom van middelen voor het afwickelen van een individuele verplichting binnen ACU klein is.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de te verwachten kosten voor het voldoen aan de verplichting. De voorziening wordt contant gemaakt tegen een percentage rekening houdende met de tijdswaarde van geld in de huidige markt en de risico's specifiek voor de verplichting. De toename in de voorziening door het verstrijken van de tijd wordt verwerkt als rentekosten.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten zijn de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie bij levering van diensten binnen de normale bedrijfsactiviteiten van ACU. Opbrengsten worden weergegeven onder aftrek van (eventuele), kortingen en dergelijke en na eliminatie van transacties tussen ACU- entiteiten.

ACU verantwoordt opbrengsten in de winst- en verliesrekening wanneer het bedrag van de opbrengst betrouwbaar kan worden bepaald en het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de entiteit zullen voortvloeien.

Het bedrag van de opbrengst wordt niet geacht betrouwbaar te kunnen worden bepaald totdat alle onzekere factoren met betrekking tot de transactie zijn weggenomen. ACU baseert haar inschattingen op historische resultaten, waarbij het type afnemer, het type transactie en de specifieke bepalingen van elke overeenkomst in aanmerking worden genomen.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van het verloop van de looptijd en de ontvangen gelden van de afgegeven leningen.

Rentebaten

Rentebaten worden tijdsevenredig verantwoord onder toepassing van de effectieve-rentemethode. Indien bij een vordering sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt de boekwaarde verlaagd tot de realiseerbare waarde. Deze wordt berekend op basis van de geschatte toekomstige kasstroom, contant gemaakt tegen de oorspronkelijke, effectieve rentevoet van het instrument.

Fees en commissies

Fees en commissies worden in principe verantwoord op het moment dat de dienst is verleend. Afsluitprovisies voor verstrekte leningen waarvan het waarschijnlijk is dat deze worden benut worden verantwoord als inkomsten en worden daarom verantwoord in het resultaat.

Leasebetalingen

In de winst en verliesrekening van 2014 zijn de diverse leasebetalingen verwerkt waarvoor de meerjarige verplichtingen zijn opgenomen in de toelichting 22 “niet uit de balans blijvende verplichtingen”.

1.3 Financiële risicofactoren

Foreign currency risico's

Alle vorderingen en schulden vinden plaats in Nederlands Antilliaanse guldens. Voor de BES eilanden loopt ACU vanwege de Amerikaanse Dollar geen materieel risico omdat de gulden een vaste wisselkoers heeft met de Amerikaanse Dollar. Het totaal aan Liquide middelen in ANG is 45,784,593 (2013: ANG 31,533,587). Het totaal aan Liquide middelen in USD is 1,301,853 (2013: USD 1,128,665) (gehanteerde koers is 1,79).

Markt risico's

ACU heeft een kantoor op Curaçao en een bijkantoor op Bonaire. Een analyse de economische omgeving leert dat van de 20.202 leden van ACU ongeveer 95% van Curaçao afkomstig zijn. De overige 5% van de leden bevinden zich op St. Maarten, Aruba of de BES eilanden. Analyse van de geleverde diensten geeft aan dat de leningen worden afgegeven en deposito's worden afgesloten tegen vaste interest percentages die geen fluctuerend deel hebben van 'basispoints'. Risico op deposito is beperkt omdat looptijd veelal 1 jaar of korter is.

Interest rate risico's

Interest rate risico's zijn de risico's dat toekomstige cash flows van de financiële instrumenten zullen fluctueren door mutaties in de markttrentes. Interestmarges kunnen fluctueren op het moment dat dergelijke mutaties zich voordoen. ACU heeft en verstrekt geen leningen met floating interestpercentages.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor ACU indien een afnemer of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt. Kredietrisico's vloeien met name voort uit vorderingen op klanten en uit beleggingen in effecten.

In verband met kredietrisico voert ACU een acceptatiebeleid van krediet welke wordt gekenmerkt door een zorgvuldige beoordeling van de cliënt en zijn terugbetalingscapaciteit. Voor leningen boven ANG 55,000 is een zekerheid van de lener vereist. De zekerheid kan in de vorm van borg, hypotheek of cessie van een termijn deposito.

ACU gaat alleen over tot het verstrekken van een krediet wanneer zij verwacht dat de cliënt volledig aan zijn betalingsverplichtingen zal kunnen voldoen. Alle kredietaanvragen worden door de kredietcommissie beoordeeld en of geratificeerd, en door de directie geaccordeerd. De Kredietcommissie heeft tevens het prerogatief om leningen goed te keuren die door het kantoor en directie zijn afgewezen. Dit doet de Kredietcommissie op basis van hun beoordelingsmethodiek. Deze methodiek heeft als risico dat leningen worden afgegeven die in eerste instantie zijn afgewezen.

De Kredietcommissie heeft tot taak:

- Het beoordelen en goedkeuren en alsook achteraf ratificeren van leningsaanvragen;
- Het houden van toezicht op de naleving van de algemeen directeur van de door het bestuur vastgestelde leningspolitiek;
- Het bestuur gevraagd of ongevraagd advies geven over de leningspolitiek;
- Het beslissen op beroepen van leden ingesteld tegen beslissingen op leningsaanvragen door de algemeen directeur.

De blootstelling van ACU aan kredietrisico wordt hoofdzakelijk beïnvloedt door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met de demografische aspecten van het klantenbestand, waaronder het risico op wanbetaling in de sector, aangezien deze factoren van invloed op het kredietrisico kunnen zijn. Risk exposure bestaat uit liquide middelen en leningen aan leden van Curaçao en Bonaire. De maximale risk exposure is weergegeven in het volgende tabel.

	2014
	ANG
Leningen aan leden CUR	213,267,110
Leningen aan leden BES	3,811,513
Liquide middelen	<u>48,114,910</u>
Maximale risk exposure	265,193,533

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat ACU problemen krijgt om te voldoen aan haar verplichtingen uit hoofde van in contanten of andere financiële activa af te wikkelen financiële verplichtingen. De uitgangspunten van het liquiditeitsrisicobeheer zijn dat er voor zover mogelijk voldoende liquiditeiten worden aangehouden om te kunnen voldoen aan de huidige en toekomstige financiële verplichtingen, in normale en moeilijke omstandigheden, en zonder dat daarbij onaanvaardbare verliezen worden gelopen of de reputatie van ACU in gevaar komt.

Adequate liquiditeitsrisicobeheersing houdt in het aanhouden van voldoende liquide middelen en korte termijnbeleggingen, de beschikbaarheid van financiering door middel van toegezegde kredietfaciliteiten en het vermogen om marktposities te kunnen beëindigen. In verband met de dynamiek van de bedrijfsactiviteiten houdt ACU flexibiliteit in financiering door het beschikbaar houden van toegezegde kredietfaciliteiten.

Onderstaande tabel toont een analyse van de financiële verplichtingen van ACU die op een netto basis zullen worden verrekend, onderverdeeld naar relevante vervaldatum, gebaseerd op de resterende periode van balansdatum tot de contractuele vervaldatum.

Per 31 december 2014 zijn de liquide middelen ANG 48,114,910 (2013: ANG33,553,898). Dit is 31% van het totaalbedrag aan deposito's en termijndeposito's (2013: 29%). Toelichting 6 geeft een verder toelichting van de liquide middelen.

De bedragen in de tabel zijn de contractuele, niet-verdisconteerde kasstromen.

31 december 2014	0-12 maanden ANG
Termijn deposito's van leden	40,534,000
Deposito's van institutionele beleggers	10,000,000
Te betalen dividend	(35,076)
Deposito's en rekening courant van leden (direct opeisbaar)	98,351,100
Overige schulden en transitoria	7,912,678
31 december 2013	
Termijn deposito's van leden	33,180,000
Deposito's van institutionele beleggers	-
Te betalen dividend	(74,212)
Deposito's en rekening courant van leden (direct opeisbaar)	83,864,563
Overige schulden en transitoria	6,849,244

Risicobeheer van het vermogen

Het beleid van ACU is gericht op de handhaving van een sterke vermogenspositie waarmee het vertrouwen van de leden, crediteuren en de markten kan worden behouden en de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsactiviteiten kan worden zeker gesteld.

Om de vermogensstructuur te onderhouden of aan te passen kan ACU de dividenduitkeringen aan leden wijzigen, vermogen terugbetalen aan leden, nieuwe aandelen uitgeven of activa verkopen om schulden te verlagen.

Overeenkomstig het gebruik in de bedrijfstak bewaakt ACU haar vermogen met gebruikmaking van de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. Deze ratio wordt berekend door de netto schulden te delen door het totaal vermogen. De netto schuldpositie wordt berekend door het totaal aan leningen (inclusief leningen, handels- en overige schulden zoals opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening) te verminderen met de liquide middelen. Het totale vermogen wordt berekend als de som van het eigen vermogen, zoals opgenomen in de geconsolideerde balans, en de netto schulden.

	2014 ANG	2013 ANG
Totale schulden	156,762,702	123,819,595
Liquide middelen	48,114,910	33,553,898
 Netto Schuldpositie	 108,647,793	 90,265,697
Eigen vermogen	114,068,363	102,671,240
Totaal vermogen	222,716,156	192,936,937
 Netto Schuldpositie/ Totaal vermogen	 49%	 47%

Beheer financiële risico's

Algemeen

In verband met funding en liquiditeitsrisico wordt jaarlijks de begroting opgesteld welke tevens de liquiditeitsbegroting omvat. Op basis van de liquiditeitsbegroting wordt bepaald hoeveel en voor hoelang de overtollige liquiditeiten worden uitgezet. De uitgangspunten van het liquiditeitsrisicobeheer van ACU zijn dat er, voor zover mogelijk, voldoende liquiditeiten worden aangehouden om te kunnen voldoen aan haar financiële verplichtingen wanneer deze vervallen, in normale en moeilijke omstandigheden, en zonder dat onaanvaardbare verliezen worden gelopen of de reputatie van ACU in gevaar komt. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de inrichting van en het toezicht op het risicobeheerkader van ACU.

ACU wordt in eerste instantie niet geacht aan beleggingen te doen anders dan die van aantrekken van spaargelden van zijn leden in de vorm van deposito's en het verstrekken van leningen in de vorm van onder andere persoonlijke en autoleningen. Echter, ACU beschikt over overtollige middelen die tegen een meest rendabele vorm belegd dient te worden. ACU heeft in het jaar 2008 een beleggingsbeleid ontwikkeld die als doel heeft de overtollige middelen zodanig te diversifiëren om in de eerste instantie gerelateerde risico te mitigeren en het totaaleffect van een daling in een bepaalde sector te verminderen. Het beleggingsbeleid is in een beleggingsbeleidsdocument opgesteld en heeft de volgende doelstellingen:

- Een investeringsstructuur voorstellen die de toegelaten investeringscategorieën en verwachte allocatie voor elk beleggingscategorie uiteenzet;
- Efficiënte communicatie tussen ACU, haar eventuele portefeuillebeheerders en investerings adviseurs bevorderen;
- Een raamwerk voor een goed gediversificeerde investeringsmix die op korte, middellange en lange termijn aanvaardbare rendementen kan genereren tegen een acceptabel risiconiveau voor ACU.

Over de organisatie en beheersing van ACU zijn eisen geformuleerd door zowel ACU als de CBCS. De eisen van de CBCS zijn schriftelijk vastgelegd en vormen het kader voor de organisatie en beheersing van de activiteiten van ACU. Voor CBCS dient ACU maandelijks de volgende rapporten op te stellen:

- balans en resultatenrekening
- solvabiliteitsstaat
- liquiditeitsstaat
- achterstallige leningen
- overzicht met totaal aantal leden

Met de solvabiliteitsstaat is inzicht gegeven in de verhouding tussen het totaal van het toetsingvermogen en het risico activa. Deze ratio mag conform de richtlijnen van de CBCS niet lager zijn dan 5%. De liquiditeitsratio is de verhouding tussen het totaal van liquide middelen en vreemd vermogen. Deze ratio mag niet lager zijn dan 20%. De solvabiliteitsratio en liquiditeitsratio per 31 december 2014 zijn respectievelijk 9,5% en 29,8%. ACU voldoet op basis van deze percentages ruimschoots aan de door het CBCS opgestelde voorwaarden.

Het operationele risico is het risico van verlies door falende interne processen, mensen of systemen of door externe gebeurtenissen. Op jaarbasis worden de risico's geïdentificeerd door een risicoanalyse binnen ACU. Op basis hiervan wordt een jaarlijks controleplan opgesteld. De kwaliteit van het risico beheersing wordt periodiek door de "Internal Audit Department" gerapporteerd. Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor het daadwerkelijk sturen en beheren van operationele risico's.

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

ACU heeft de volgende doelen, processen, methodes om risico's te meten en deze te beheersen, managen en mitigeren:

- **Asset Liability Model.** ACU heeft een door een actuaris gecertificeerd model welke de huidige en de toekomstige cashflow-in en cashflow-out van ACU berekend op basis van de huidige financiële activiteiten binnen ACU. Het management hanteert dit model en de daarbij horende rapportage als sturings model om in te kunnen spelen op het liquiditeitsrisico en te kunnen blijven voldoen aan de door het CBCS opgelegde liquiditeitsratio van 20%.
- **PEARLS** is een sturingsinstrument opgesteld door de World Council of Credit Unions. Binnen PEARLS worden diverse ratio's berekend die het Management van ACU indiceren hoe ACU presteert ten opzichte van de ideale credit union (goals of excellence). De ratio's die zijn opgesteld door PEARLS vallen allen onder één van de letters van PEARLS:
  - o **Protection** (bescherming tegen onverwachte verliezen, delinquency ratio's)
  - o **Effective Financial Structure** (rentabiliteit, liquiditeit, gezonde kosten opbrengsten verhouding)
  - o **Asset Quality** (dubieuze debiteuren versus leningenportefeuille)
  - o **Rates of Return and Costs** (managen en monitoren opbrengst per product)
  - o **Liquidity** (managen liquiditeit van ACU)
  - o **Signs of Growth** (groei van ACU, klanttevredenheid en financieel structuur)

ACU kan middels de verkregen informatie uit PEARLS verkregen maandelijkse informatie altijd sturen en bijsturen op de te behalen 'goals of excellence' en zo de financiële en operationele risico's beter mitigeren en beheersen. ACU hanteert de maandelijkse rapportages van de diverse afdelingen om te toetsen of de begrote doelstellingen worden behaald en waar mogelijk moeten worden bijgestuurd. De rapportages bevatten zowel financiële als operationele informatie die worden gebruikt in het nemen van beslissingen en het mitigeren van (eventuele) risico's.

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

(2) Materieële vaste activa

De specificatie van de materieële vaste activa is als volgt:

	Aanschaf		Investering		Cumulatieve		Boekwaarde		Aanschaf		Investering		Afschrijving		Correcties		Afschrijv. Boekwaarde Afschrijving (in%)
	2013		2013		2013		2013		2014		2014		2014		2014		
	waarde	2013	waarde	2013	afschrijving	2013	2013	2013	waarde	2014	waarde	2014	2014	2014	2014	2014	
	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	ANG	
Terrein Scharloeweg	51,000	-	51,000	-	-	-	51,000	51,000	-	-	-	-	-	-	-	51,000	0
Kantoorgebouw & verbouwingen	3,766,089	62,325	2,074,517	1,753,897	1,753,897	3,828,414	3,828,414	14,289	86,435	86,435	14,289	86,435	732	2,001,640	2,001,640	2-5	
FAA kantoorgebouw & verbouwingen	1,195,811	63,005	796,127	462,689	462,689	1,258,816	1,258,816	92,968	32,974	32,974	92,968	32,974	-	856,121	856,121	2-5	
A.T.M. Gebouw	84,380	76,038	129,866	30,552	30,552	160,418	160,418	4,964	3,693	3,693	4,964	3,693	211	130,925	130,925	2-5	
Kantoor inventaris	1,361,195	202,229	484,739	1,078,686	1,078,686	1,563,424	1,563,424	72,661	111,182	111,182	72,661	111,182	21,704	424,513	424,513	14	
Overige inventaris	1,047,792	107,238	350,646	804,384	804,384	1,155,030	1,155,030	109,551	79,032	79,032	109,551	79,032	43,366	337,799	337,799	14	
Kantoor machines	1,433,779	254,363	561,891	1,126,251	1,126,251	1,688,142	1,688,142	402,631	111,400	111,400	402,631	111,400	(1,367)	854,490	854,490	14	
Generator	181,404	70,584	70,604	181,384	181,384	251,988	251,988	-	9,081	9,081	-	9,081	1,240	60,283	60,283	14	
Container archief	23,282	-	-	23,282	23,282	23,282	23,282	3,172	340	340	3,172	340	-	2,832	2,832	14	
Airco's	380,910	27,617	113,332	295,196	295,196	408,528	408,528	8,501	44,850	44,850	8,501	44,850	12,545	64,439	64,439	14	
Airco's FAA	19,076	50	7,739	11,370	11,370	19,126	19,126	3,498	2,335	2,335	3,498	2,335	-	8,902	8,902	14	
Computer hardware	1,516,113	132,364	131,801	1,516,676	1,516,676	1,648,477	1,648,477	94,656	69,551	69,551	94,656	69,551	(6,916)	163,822	163,822	17	
Telefooncentrale	383,506	6,375	117,055	272,826	272,826	389,881	389,881	47,154	40,994	40,994	47,154	40,994	-	123,214	123,214	20	
Onderhanden projecten	262,938	101,939	364,877	-	-	364,877	364,877	(186,046)	-	-	(186,046)	-	-	178,831	178,831	25	
Computer software	2,262,232	153,952	541,730	1,874,454	1,874,454	2,416,184	2,416,184	172,636	321,124	321,124	172,636	321,124	36,680	356,562	356,562	25	
Standbeeld Amado Romer	95,261	-	91,721	3,540	3,540	95,261	95,261	-	2,143	2,143	-	2,143	-	89,577	89,577	2-5	
A.T.M. Machine	681,823	89,864	153,874	617,814	617,814	771,687	771,687	-	38,834	38,834	-	38,834	12,797	102,242	102,242	29	
Totaal	14,746,590	1,347,945	6,041,518	10,053,000	10,053,000	16,094,535	16,094,535	840,635	953,968	953,968	840,635	953,968	120,992	5,807,491	5,807,491		

* De post correcties afschrijving voorgaande jaren zijn de afschrijvingskosten die van voor het jaar 2013 zijn. Hierover is in voorgaande jaren onvoldoende afgeschreven.

(3) Financiële activa

3.1 Geassocieerde deelnemingen

De post geassocieerde deelneming kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
Fekoskan	2,600	2,600
	<u>2,600</u>	<u>2,600</u>

ACU heeft een belang van 27,37% in Fekoskan zijnde 13 aandelen van ANG 200 per aandeel.

3.2 Vorderingen op geassocieerde deelneming

De post vorderingen op gelieerde maatschappijen kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
Fekoskan	2,373	2,373
	<u>2,373</u>	<u>2,373</u>

3.3 Investerings in eigen vermogensinstrument

De post investeringen in financiële instrumenten kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
ASKA Holding N.V.	534,433	534,433
Voorziening ASKA Holding N.V.	(500,000)	(500,000)
	<u>34,433</u>	<u>34,433</u>

In ASKA Holding N.V. heeft ACU een belang van 2,1% zijnde een totaal bedrag van ANG 34,433. De investering is gewaardeerd op kostprijs. ACU heeft in vanuit het verleden een voorziening gevormd op de aandelen van ASKA N.V. vanwege het feit dat ASKA door de jaren heen alleen verliezen heeft gedraaid.

(4) Leningen aan leden

Dit bedrag is als volgt samengesteld:

	2014	2013
	ANG	ANG
Aan leden verstrekte leningen	224,744,996	188,730,974
Voorziening voor oninbaarheid	(6,530,879)	(6,009,961)
Voorziening voor gepensioneerde leden	(1,135,494)	(829,428)
	<u>217,078,623</u>	<u>181,891,585</u>
Aan leden verstrekte leningen (kortlopend)	65,259,181	57,590,896
Aan leden verstrekte leningen (langlopend)	<u>151,819,442</u>	<u>124,300,689</u>

De interestpercentages voor de leningsproducten variëren tussen 0,65% tot 1,30% per maand over het openstaande saldo. De looptijd van een leningsproduct varieert tussen 12 en 120 maanden. De leningen wordt gesaldeerd met de voorziening voor oninbaarheid en voorziening voor gepensioneerden die niet in aanmerking komen voor een verzekering.

Non performing loans

Non performing loans betreffen leningen waarop sprake is van betalingsachterstanden door de lener. Onderstaand een overzicht:

	2014	2013
	ANG	ANG
2-4 maanden	212,639	993,556
4-6 maanden	96,808	371,296
6-12 maanden	-	516,907
>12 maanden	6,429,317	5,059,017
	<u>6,738,764</u>	<u>6,940,776</u>

In totaliteit is voor oninbaarheid een voorziening gevormd van ANG 6,530,879 (2013: ANG 6,009,961).

Verloop voorziening voor oninbaarheid

	2014	2013
	ANG	ANG
Beginsaldo	6,009,961	5,585,020
Toevoeging	520,918	424,941
	<u>6,530,879</u>	<u>6,009,961</u>

De vrijval/opboeking van de voorziening is in de winst-en-verliesrekening separaat verantwoord. Bedragen opgenomen in de voorziening worden doorgaans afgeboekt op het moment dat er geen verwachting is dat er nog ontvangsten zullen plaatsvinden op de vorderingen. De regelgevende reserve dubieuze debiteuren CBCS ("regulatory provision") wordt als een reserve behandeld en is in het eigen vermogen verwerkt.

Voorziening overlijdensrisico voor gepensioneerde leden die niet in aanmerking komen voor een verzekering bij een verzekeraar.

ACU is er van uitgegaan dat er een groep deelnemers is waarvoor geen verzekeringsdekking wordt geboden door de verzekeraar. ACU onderkent desondanks een overlijdensrisico voor gepensioneerde leden. Het uitstaande krediet vervalt bij overlijden. De voorziening bedraagt ANG 1,135,494 per 31 december 2014 (2013: ANG 829,428).

Het betreft de volgende categorieën gepensioneerden:

1. Verzekerden van 68 en ouder voor hun openstaande krediet, voor het meerdere boven de ANG 20,000, indien de gepensioneerde meer dan 10 jaar lid is.
2. Voor het volledige bedrag van openstaande krediet voor verzekerden van 68 en ouder die minder dan 10 jaar lid zijn.

	2014	2013
	ANG	ANG
Saldo per 1 januari	829,428	672,851
Afboeking	(199,136)	-
Toevoeging	505,202	156,577
Saldo per 31 december	<u>1,135,494</u>	<u>829,428</u>

Bovenvermeld bedrag wordt verrekend met het bedrag uitgegeven aan leningen.

(5) Overige vorderingen en transitoria

De post overige vorderingen en transitoria kan als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	ANG	ANG
Nog te ontvangen interest leningen	1,095,451	820,910
Vooruitbetaalde verzekering premies	72,465	77,739
Algemene Diverse vorderingen	35,612	215,084
Diverse vorderingen personeel	96,238	205,274
Hypotheek campagne postspaarbank	61,340	320,229
Nog te declareren claims aan Aska	47,150	47,150
Nog te ontvangen verzekeringspremie	-	71,893
Waarborgsommen	42,781	42,606
Diversen	721	(49,475)
ASKA Holding N.V.	1,492,265	1,875,157
Winstdeling op verzekeringspremie ASKA Levensverzekering N.V.	1,680,940	1,440,627
Nog te ontvangen provisie uitvaartverzekering ASKA Levensverzekering N.V.	87,414	59,846
Winstdeling op uitvaartverzekering ASKA Levensverzekering N.V.	87,551	42,500
	<u>4,799,928</u>	<u>5,169,540</u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 12 maanden. De vordering op ASKA Holding N.V. en ASKA Levensverzekering N.V. voor een totaal bedrag van ANG 1,492,265 en ANG 1,680,940 (2013: ANG 1,875,1574 en ANG 1,440,627) respectievelijk betreffen de te ontvangen overlijdensuitkeringen en te ontvangen winstuitkeringen.

(6) Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	ANG	ANG
Rekening-courant banken	47,225,717	32,451,339
A.T.M. machines	1,728,025	1,842,650
Uitgeschreven cheques	(1,871,343)	(1,357,832)
Kas en kruisposten	1,032,511	617,741
	<u>48,114,910</u>	<u>33,553,898</u>

(7) Te betalen dividend

Het verloop van de dividendreserve is als volgt:

	2014	2013
	ANG	ANG
Balans per 1 januari	(74,212)	88,826
Toegekende dividend	3,173,406	4,065,141
Betaalde dividend	(3,134,270)	(4,228,179)
Saldo per 31 december	<u>(35,076)</u>	<u>(74,212)</u>

Voor het jaar 2014 heeft ACU conform de brief van het CBCS met als onderwerp "Dividendverzoek over boekjaar 2013" (kenmerk 2014-008.624) het toegekende dividend zijnde ANG 3,173,406 voor het jaar 2013 geboekt. (Het bedrag is verwerkt in het jaar 2014). Het betaalde dividend van het jaar 2013, welke is geboekt in het jaar 2014 is ANG 3,134,270. Het betaalde dividend is hoger dan het toegekende dividend van het CBCS vanwege het feit dat de calculatie van ACU is gebaseerd op 365 dagen (calculatie op de dag) terwijl het CBCS een gemiddelde hanteert.

(8) Termijn deposito's leden

De termijn deposito's leden hebben een looptijd van maximaal 1 jaar. Sinds 1 september 2009 bedraagt het interest percentage 4,00%.

Deposito	Percentage	Looptijd	2014	2013
			ANG	ANG
Termijn deposito leden type 84/89	4.00%	1 jaar	40,534,000	33,180,000
			<u>40,534,000</u>	<u>33,180,000</u>

(9) Deposito's van institutionele beleggers

	2014	2013
	ANG	ANG
<i>Kortlopend termijndeposito</i>		
Termijn deposito APS 3.80% 7 mei 2015	5,000,000	-
Termijn deposito APC 3.75% 13 juni 2015	5,000,000	-
	<u>10,000,000</u>	
 <i>Langlopend termijndeposito</i>		
Termijn deposito Landsloterij 3.00% 15 feb 2016	1,500,000	-
Termijn deposito Fondo di Penshun Popular 4.0% 31 augustus 2017	3,000,000	-
	<u>4,500,000</u>	
	<u>14,500,000</u>	-

(10) Deposito's en rekening courant van leden

Deposito's en rekening courant zijn direct opeisbaar door de leden en worden derhalve als kortlopend gedefinieerd. Vanaf 1 september 2009 bedraagt de rente voor deposito's 3,7% per jaar. Voor de penshonado's bedraagt de rente op rekening courant 2% per jaar.

	2014	2013
	ANG	ANG
Balans per 1 januari	83,864,563	67,843,033
Bij: Stortingen	525,620,255	416,415,253
Af: Opnames	(511,133,718)	(400,393,723)
Saldo per 31 december	<u>98,351,100</u>	<u>83,864,563</u>

(11) Overige schulden en transitoria

De overige schulden hebben een looptijd korter dan 12 maanden.

	2014	2013
	ANG	ANG
Nog te betalen verzekeringspremie ASKA		
Levensverzekering N.V.	2,108,780	2,108,780
Te betalen aan (ex)leden	1,911,127	1,594,964
Nog te betalen interest termijn deposito's	1,224,665	718,496
Salarissen en sociale lasten	500,674	448,638
Nog te betalen accountant- en advieskosten	31,005	55,116
Nog te betalen rente gepensioneerden	17,346	17,639
Te betalen vakantie dagen	255,441	186,446
Water, electra en overige crediteuren	930,127	847,356
Pensioenfondsen	457,000	352,906
Jeugdbestemming	400,643	412,950
Bijdrage Fekoskan	48,214	104,001
Omzet belasting	10,688	3,786
Overige posten	16,968	(1,834)
	7,912,678	6,849,244

(12) Voorziening voor dekking ontoereikend pensioen

Voorziening voor dekking ontoereikend pensioen is van toepassing indien een werkgever een pensioenregeling kent én het opgebouwde ouderdomspensioenrecht niet minimaal gelijk is aan de AOV-uitkering. In dat geval moet de werkgever bij ontslag op de pensioendatum de uitkering verrichten. Gedurende het boekjaar 2008 heeft ACU het spaarfonds opgeheven, waarbij enkele werknemers in aanmerking komen voor een uitkering bij pensioendatum.

De berekening van de voorziening is op basis van de volgende grondslagen:

- Interest: 3.5% (2013: 3,5%)
- Overlevingstafel: GBM0005 voor mannen en GBV0005 voor vrouwen (2013: GBM0005 voor mannen en GBV0005 voor vrouwen)
- Leeftijdscorrectie: -1 voor mannen en -1 voor vrouwen (2013: -1 voor mannen en -1 voor vrouwen)
- Vrijwillige ontslagkans: 4%

Berekend wordt de last, rekeninghoudend met sterfte afhankelijk van het geslacht, vrijwillige ontslagkans (tussen 20 en 55 jaar) en interest voor alle bedragen zoals deze op de pensioendatum (bij het huidige loon) zouden moeten zijn. Per 31 december 2014 is de voorziening voor toekomstige uitkering op pensioendatum ANG 508,993 (2013: ANG 205,113).

Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
Saldo per 1 januari	205,113	197,055
Afboeking	-	(18,279)
Herberekening voorziening 2012-2013	261,648	-
Toevoeging	42,232	26,337
Saldo per 31 december	<u>508,993</u>	<u>205,113</u>

(13) Interestbaten

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
Interest leningen aan leden	28,200,691	24,345,181
Afsluitprovisie	792,430	676,569
Verzekeringspremie	1,159,457	966,362
Interest banken	143,031	132,748
	<u>30,295,609</u>	<u>26,120,860</u>

(14) Interestlasten

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
Interest deposito's van leden	2,933,376	2,572,518
Interest termijndeposito's leden	1,442,871	1,189,383
Interest termijndeposito's institutionele beleggers	382,146	168,807
	<u>4,758,393</u>	<u>3,930,708</u>

(15) Overige baten en lasten

	2014	2013
	ANG	ANG
Winstverdeling op verzekeringspremie ASKA Holding N.V.	285,364	20,270
Provisie Aska uitvaart 10 %	125,682	108,083
Contributie ATM-Cards	108,343	91,767
Opbrengst administratiekosten leningen	125,099	109,295
Opbrengst administratiekosten leden	31,588	23,028
Service charge aankoop nummerplaat	30,085	30,175
Opbrengst advertentie kontakto	-	477
Kasverschillen	(307)	(18)
Member discounts	3,160	3,536
Atm transaction Fee	53,435	46,576
Inschrijving nieuwe leden	99,375	50,200
Overige baten	28,615	14,833
Herwaardering afschrijvingskosten materiele vaste activa	(143,315)	-
Herberekening interest DALP	(183,356)	-
Desinvestering materiele vaste activa	(184,086)	-
Correctie ASKA bonus aandeel	(46,655)	-
Afboeking NTO verzekeringspremie ASKA	(71,893)	-
Niet verzilverde cheques	222,962	-
Correctie voorgaande jaren	(163,297)	(17,130)
	<u>320,799</u>	<u>481,092</u>

(16) Personeelskosten

Per 31 december 2014 had ACU 96 personen in dienst (2013: 96).

	2014	2013
	ANG	ANG
Salarissen en toelagen	6,119,585	4,959,063
Sociale premies en verzekeringen	1,240,166	1,093,894
Pensioenkosten	442,119	331,801
Uitkeringen S.V.B.	(30,843)	(34,597)
Vakantie toelage	424,873	337,207
Vakantie dagen	68,995	103,967
administratieve krachten, stagiaires en vakantie krachten	501,377	517,640
Opleiding	196,450	169,927
Uniform personeel en badges	128,222	20,343
Aanschaf cadeau bonnen	19,056	15,484
Tandarts/Bril kosten	26,237	25,611
Bloemen in verband met ziektes	1,063	504
DALP werknemers conform CAO	87,360	-
Arbo Consultant	21,376	17,795
Verteringskosten personeel	41,088	39,716
Gratificatie personeel	31,215	12,536
Autokostenvergoeding	65,400	46,837
Waarnemingstoelage	64,551	65,740
Telefoonvergoeding	19,250	6,529
Diverse vergoedingen/toelagen	73,074	87,230
Overige personeelskosten	78,794	51,835
	<u>9,619,407</u>	<u>7,869,061</u>

De pensioenregeling bij Ennia betreft een defined contribution regeling waarbij de werkgever 8% en werknemer 7% van het bruto salaris bijdragen. Voor de directieleden geldt een werkgeverspremie van 12% en werknemerspremie van 6%.

(17) Huisvestingskosten

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	ANG	ANG
Reparatie en onderhoud	327,028	632,224
Belastingen en verzekeringen	104,415	98,391
Water en electra	485,945	438,547
Diesel	5,750	-
Huur gebouwen	260,760	165,360
Huur gebouwen Bonaire	30,055	37,059
Opslagkosten	59,422	63,192
Telefoon	478,524	646,325
Overige huisvestingskosten	76,983	86,165
Af: Bijdrage leden inzake onderhoud gebouw	(342,949)	(296,145)
	<u>1,485,933</u>	<u>1,871,118</u>

(18) Algemene kosten

	2014	2013
	ANG	ANG
Informatie technologie en communicatie	614,717	518,008
Advieskosten(Consultants/ ICT)	434,938	532,813
Verzending statements en porti	405,674	269,641
Beveiligingskosten	398,735	214,276
Marketing en public relations	386,509	458,699
Onderhoud huur/kantoor machines	145,869	145,731
Kantoorbenodigheden en -apparaturen	277,202	298,269
Kosten Algemene Leden Vergadering	249,704	231,276
Geldtransport	219,334	204,292
Overige algemene kosten	143,880	140,824
Autokosten	165,533	118,619
Credit Union Day	157,099	149,728
Kosten Juridisch adviseur	134,786	55,890
Jaarlijkse feest Activiteiten	136,507	122,111
Donaties	101,504	65,238
Drukwerk	68,890	68,823
Kosten Kontakto	52,753	20,871
Kosten "Fondo edukativo"	48,697	49,185
Reis en verblijfkosten personeel	47,618	69,088
Bank en Giro kosten	41,515	27,506
Huishoudelijke artikelen	38,108	65,835
Accountantskosten	62,010	79,931
Inhuur Bode en werksters	65,411	-
Inhuren archief ondersteuning	39,221	-
Dia di Peshonado	33,873	32,274
A.T.M. card	24,864	10,507
Huur, Contributie en abonnementen	8,445	9,656
Café Bar	9,814	19,291
BES overige algemene kosten	9,729	29,730
Incassokosten ACU	8,588	9,347
Kosten vertegenwoordigers ACU Bonaire en St. Maarten	6,000	6,728
Conferentie personeel	3,412	1,050
BES huishoudelijke artikelen en reis en verblijfkosten	382	9,069
Overige algemene kosten FAA	150	3,618
Toezicht kosten CBCS	-	25,500
	4,541,471	4,063,424

Het resterend bedrag aan algemene kosten ad ANG 501,372 voor 2014 en ANG 413,262 voor 2013 wordt verwerkt in toelichting 21.2 "beloning bestuurders".

(19) Premie overlidensverzekering

De premie overlidensverzekering bedraagt 0,5% over het gemiddelde aandelenkapitaal en gemiddelde leningen van het voorgaande jaar.

(20) Surplus per aandeel

	Eenheden	2014	Eenheden	2013
		ANG		ANG
Netto surplus		6,461,639		5,738,268
Aantal aandelen á ANG 50	1,840,597		1,671,452	
Netto surplus per aandeel		<u>3.51</u>		<u>3.43</u>

(21) Transacties met verbonden partijen

21.1 Beloning en transacties met key management

In deze toelichting wordt een overzicht gegeven van de transacties met key management.

	2014	2013
	ANG	ANG
Salarissen en sociale lasten	1,191,258	763,537
Pensioen	<u>35,460</u>	<u>31,591</u>
	<u>1,226,718</u>	<u>795,128</u>
Leningen	2,099	6,213
Aandelen	14,607	10,165
Deposito	<u>31,986</u>	<u>6,793</u>
	<u>46,593</u>	<u>16,958</u>

21.2 Beloningen bestuurders

De kosten voor de verschillende bestuursorganen (Bestuur, Raad van Toezicht en Kredietcommissie) bedragen:

	2014	2013
	ANG	ANG
Reis en verblijf kosten statutaire organen	134,232	141,646
Representatie kosten bestuur	4,398	19,346
Vergoeding & sociale lasten statutaire organen	263,431	176,800
Conferentie/ training kosten statutaire organen	26,585	12,285
Verteringskosten statutaire organen	72,726	63,185
	<u>501,372</u>	<u>413,262</u>

21.3 Overige transacties met bestuurders

In deze toelichting wordt een overzicht gegeven van de transacties met bestuurders.

	2014	2013
Leningen	454,265	480,500
Aandelen	137,257	135,764
Termijndeposito/deposito	220,372	853,883
	<u>811,894</u>	<u>1,470,147</u>

(22) Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Omschrijving	Bedrag per maand ANG
Huurovereenkomst gebouwen	28,175
Auto lease	7,615
Huurovereenkomst opslagruimtes	898
Leaseovereenkomst ATM gebouwen	6,718
Lease Printer / Kopier	10,667
Huurovereenkomst Chuchubi Trunking System	304
Huurovereenkomst Café machine	401

Winstbelasting

Toelichting op de fiscale positie van ACU

Gedurende de afgelopen jaren is geen belasting geheven over de winsten behaald door ACU. In april 2012 heeft de minister van Financiën echter te kennen gegeven niet mee te zullen werken aan het invoeren van een concept-Landsverordening waarin de vrijstelling voor winstbelasting voor spaar- en krediet coöperaties wordt geregeld. De minister overweegt om ingaande 2005 met terugwerkende kracht een winstbelasting te heffen. Een dergelijke maatregel legt een aanzienlijk beslag op het beschikbare vermogen van ACU en is een risico voor de solvabiliteit en liquiditeitspositie van de coöperatie. Bij het opmaken van de jaarrekening 2014 is het wetgevingsproces over de eventuele fiscale maatregelen nog niet afgerond en zijn de gevolgen voor de financiële positie van ACU onzeker. ACU heeft als standpunt dat mede gebaseerd op het gewekte vertrouwen richting de sector vanuit het verleden (voor april 2012) en het belang van de sector voor de sociaal/economische ontwikkeling van de landen deze onzekerheid geen negatieve financiële gevolgen zal hebben voor ACU. ACU heeft derhalve geen verplichting voor winstbelasting in de jaarrekening opgenomen conform het voornoemde standpunt. De SBAB heeft middels een brief van d.d. 22 april jl., een onderzoek aangekondigd in het kader van Winstbelasting.

Winstbestemming

Het netto surplus betreft het surplus vóór de winstverdeling van 2014. Volgens de statuten, artikel 56, wordt een minimum van 15% van het netto surplus toegerekend aan de algemene reserve. Deze toevoeging is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. De Algemene Ledenvergadering dient zich uit te spreken over de bestemming van het resterende surplus ten bedrage van ANG 5,500,852.

De Algemene Ledenvergadering kan beslissen een extra percentage ten laste van het surplus toe te voegen aan de algemene reserve. Deze eventuele extra toevoeging aan de algemene reserve wordt dan in de jaarrekening 2015 verwerkt.

(23) Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die een materieel effect hebben op de jaarrekening.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Ledenvergadering, de Raad van Toezicht en het Bestuur van Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2014 van Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie ACU ("ACU") te Curaçao gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2014, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar eindigend op 31 december 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards en met Boek 2 van het in Curaçao geldende Burgerlijk Wetboek, alsmede voor het opstellen van een jaarverslag. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met internationale controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ACU per 31 december 2014 en van het resultaat en de kasstromen over 2014 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards en met Boek 2 van het in Curaçao geldende Burgerlijk Wetboek.

Benadrukking van een onzekerheid met betrekking tot de fiscale positie

Wij vestigen de aandacht op punt 22 in de toelichting van de jaarrekening, waarin de onzekerheid uiteengezet is met betrekking tot de fiscale positie van ACU en de mogelijke gevolgen voor de financiële positie van ACU vanwege het betreffende fiscale wetgevingsproces. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Verklaring betreffende overige gestelde eisen

Wij vermelden dat de jaarverslagen “Relato anual general di Bestür”, “Relato anual di Komishon di Krédito” en “Relato anual di Konseho di Supervishon”, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar zijn met de jaarrekening.

Curaçao, 8 mei 2015

BDO B.V.

G.W.H.J. Glaudemans
Registeraccountant

Ref.: R15.097/xh/GG

